

DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ, GOSPODARCZEJ I PRZESTRZENNEJ GMINY TRZEBIATÓW

Trzebiatów 2023

Opracowane przez:

www.CentrumFunduszyUE.pl

Spis treści

Wstęp	4
1. Sfera społeczna.....	6
1.1 Demografia.....	6
1.2 Edukacja	17
1.3 Kultura	23
1.4 Sport	25
1.5 Turystyka i rekreacja.....	27
1.6 Pomoc społeczna	33
1.7 Opieka zdrowotna	38
1.8 Aktywność społeczna.....	40
1.9 Bezpieczeństwo publiczne	44
2. Sfera gospodarcza	47
2.1 Podmioty gospodarcze i lokalny rynek	47
2.2 Rynek pracy.....	52
2.3 Współpraca krajowa i międzynarodowa	57
2. Sfera przestrzenna	61
2.1 Przestrzeń i środowisko.....	61
2.2 Infrastruktura drogowa i dostępność komunikacyjna	68
2.3 Mieszkalnictwo	70
2.4 Infrastruktura techniczna	73
3. Analiza zdolności inwestycyjnej.....	80
5. Analiza potencjału jakości życia i wyniki badania ankietowego.....	86
6. Analiza SWOT/TOWS.....	94
Spis zdjęć	116

Wstęp

Zgodnie z ustawą z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, podmiot opracowujący strategię rozwoju ma obowiązek sporządzenia kompleksowej i pogłębionej diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy.

Diagnoza wskazuje najważniejsze wewnętrzne i zewnętrzne uwarunkowania rozwoju gminy. Ponadto, określa bariery i szanse wynikające ze wspomnianych uwarunkowań, a także wyznacza potencjał gminy.

Diagnoza swoim zakresem objęła:

- sferę społeczną, w tym analizę procesów demograficznych, sektora edukacji, sportu, turystyki i rekreacji, pomocy społecznej, ochrony zdrowia, aktywności społecznej i bezpieczeństwa publicznego,
- sferę gospodarczą, w tym analizę przedsiębiorczości i rynku pracy,
- sferę przestrzenną, w tym charakterystykę ładu przestrzennego i środowiska przyrodniczego, a także mieszkalnictwa i infrastruktury technicznej, w tym drogowej,
- analizę zdolności inwestycyjnej,
- analizę potencjału jakości życia.

Dane przedstawione w diagnozie zostały zaprezentowane zarówno w sposób dynamiczny (obejmują stan: aktualny, poprzedzający stan aktualny oraz przewidywany w postaci prognoz), jak i porównawczy (w odniesieniu do powiatu gryfickiego, województwa zachodniopomorskiego oraz Polski). Okres badawczy obejmował lata 2017-2021 oraz 2022 r., jeśli dane takie były dostępne. Diagnoza została oparta na najbardziej aktualnych danych dostępnych w momencie jej opracowywania.

Diagnoza została przygotowana na podstawie danych pochodzących ze źródeł wtórnych, czyli materiałów i danych Głównego Urzędu Statystycznego (dalej: GUS), zebranych w ramach Banku Danych Lokalnych (dalej BDL) GUS, oraz danych własnych Gminy Trzebiatów (w tym dokumentów, planów oraz programów gminnych), a także ze źródeł pierwotnych, czyli badania ankietowego wśród różnych grup interesariuszy.

Zadaniem Diagnozy było umożliwienie podjęcia właściwych decyzji strategicznych, takich jak: określenie wizji rozwoju Gminy, ustalenie celów, ukierunkowanie działań i instrumentów realizacyjnych, zdefiniowanie oczekiwanych rezultatów i wskaźników ich osiągnięcia oraz wskazanie obszarów strategicznej interwencji.

Wnioski z przeprowadzonej Diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy Trzebiatów zostaną uwzględnione w Strategii.

1. Sfera społeczna

1.1 Demografia

STAN LUDNOŚCI

Liczba mieszkańców Gminy Trzebiatów na koniec 2021 roku wynosiła 15 128 osób, w tym na obszarze miejskim zamieszkiwało 9 493 osoby, a na obszarze wiejskim 5 635 osób. Natomiast według podziału płci liczba ludności mężczyzn wynosiła 7 595, a liczba kobiet 7 533, co oznacza, że współczynnik feminizacji (relacja liczby kobiet do liczby mężczyzn pomnożona przez 100) miał wartość 99. Był on zatem niższy niż w powiecie gryfickim (102), województwie zachodniopomorskim (106) oraz Polsce (107).

Tabela przedstawia dane dotyczące stanu ludności według płci w podziale na obszar miejski i wiejski w Gminie Trzebiatów w latach 2017-2021.

Tabela 1 Stan ludności według płci w podziale na obszar miejski i wiejski w Gminie Trzebiatów w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
	ogółem				
Gmina Trzebiatów	16 303	16 223	16 137	15 334	15 128
Gmina Trzebiatów - obszar miejski	10 025	10 009	9 964	9 614	9 493
Gmina Trzebiatów - obszar wiejski	6 278	6 214	6 173	5 720	5 635
	mężczyźni				
Gmina Trzebiatów	8 191	8 170	8 121	7 685	7 595
Gmina Trzebiatów - obszar miejski	5 010	5 007	4 984	4 788	4 723
Gmina Trzebiatów - obszar wiejski	3 181	3 163	3 137	2 897	2 872
	kobiety				
Gmina Trzebiatów	8 112	8 053	8 016	7 649	7 533
Gmina Trzebiatów - obszar miejski	5 015	5 002	4 980	4 826	4 770

	2017	2018	2019	2020	2021
Gmina Trzebiatów - obszar wiejski	3 097	3 051	3 036	2 823	2 763

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 03.03.2023)

Liczba mieszkańców w Gminie Trzebiatów zmniejszała się systematycznie w latach 2017-2021. Jest to zjawisko niekorzystne i zauważalne również na poziomie powiatu, województwa i kraju.

Tabela przedstawia dane dotyczące stanu ludności w Gminie Trzebiatów w porównaniu do powiatu gryfickiego, województwa zachodniopomorskiego oraz Polski w latach 2017-2021.

Tabela 2 Stan ludności w Gminie Trzebiatów w odniesieniu do powiatu, województwa i kraju w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Gmina Trzebiatów	16 303	16 223	16 137	15 334	15 128
powiat gryficki	60 885	60 617	60 277	57 961	57 338
województwo zachodniopomorskie	1 705 533	1 701 030	1 696 193	1 661 073	1 650 021
Polska	38 433 558	38 411 148	38 382 576	38 088 564	37 907 704

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 03.03.2023)

Zgodnie z Prognozą ludności gmin na lata 2017-2030 sporządzoną przez Główny Urząd Statystyczny (dalej: Prognoza GUS) w Gminie Trzebiatów przewiduje się systematyczny spadek liczby ludności w najbliższych latach. Co istotne, stan faktyczny w Gminie Trzebiatów w 2021 r. był niższy niż zakładany w prognozie GUS, co należy ocenić negatywnie.

GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA

W analizowanym okresie w Gminie Trzebiatów nastąpił również spadek gęstości zaludnienia (liczba osób przypadających na 1 km² powierzchni ogólnej danego obszaru, np. gminy), co miało związek ze zmniejszeniem się liczby ludności.

Tabela przedstawia, jak wskaźnik gęstości zaludnienia prezentował się w Gminie Trzebiatów w porównaniu do powiatu gryfickiego, województwa zachodniopomorskiego oraz Polski w latach 2017-2021.

Tabela 3 Gęstość zaludnienia w Gminie Trzebiatów w odniesieniu do powiatu, województwa i kraju w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Gmina Trzebiatów	72	72	71	68	67
powiat gryficki	60	60	59	57	56
województwo zachodniopomorskie	75	74	74	73	72
Polska	123	123	123	122	121

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 03.03.2023)

W badanym okresie gęstość zaludnienia zmniejszała się również na poziomie powiatu, województwa i kraju.

EKONOMICZNE GRUPY WIEKU

Ważną kwestią w procesie analizy sytuacji demograficznej jednostki samorządowej jest podział ludności według ekonomicznych grup wieku. Są to grupy ludności uporządkowane ze względu na wiek zdolności do pracy, wśród których wyróżnia się osoby w: wieku przedprodukcyjnym okres od urodzenia do 17 lat, wieku produkcyjnym – osoby od 18 roku życia do 59 lat w przypadku kobiet i do 64 lat w przypadku mężczyzn, wieku poprodukcyjnym, w którym osoby zazwyczaj kończą pracę zawodową. Dla mężczyzn jest to 65 lat i więcej, dla kobiet 60 lat.

Kolejne tabele szczegółowo prezentują, jak wskaźnik ekonomicznych grup wieku przedstawiał się w Gminie Trzebiatów w porównaniu do obszaru miejskiego, obszaru wiejskiego, powiatu gryfickiego, województwa zachodniopomorskiego oraz Polski w latach 2017-2021.

Tabela 4 Stan ludności w wieku przedprodukcyjnym w Gminie Trzebiatów w odniesieniu do obszaru miejskiego, obszaru wiejskiego, powiatu, województwa i kraju w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
	ogółem				
Gmina Trzebiatów	2 752	2 709	2 665	2 665	2 602
Gmina Trzebiatów - obszar miejski	1 675	1 672	1 645	1 647	1 619
Gmina Trzebiatów - obszar wiejski	1 077	1 037	1 020	1 018	983
powiat gryficki	10 912	10 763	10 649	10 546	10 300
województwo zachodniopomorskie	294 829	293 537	292 165	288 754	287 053
Polska	6 920 652	6 935 523	6 948 706	6 997 537	6 992 641
	mężczyźni				
Gmina Trzebiatów	1 378	1 364	1 335	1 326	1 307
Gmina Trzebiatów - obszar miejski	845	844	824	813	794
Gmina Trzebiatów - obszar wiejski	533	520	511	513	513
powiat gryficki	5 564	5 494	5 446	5 363	5 246
województwo zachodniopomorskie	151 165	150 519	149 844	148 021	147 128
Polska	3 551 497	3 559 842	3 566 972	3 591 500	3 589 149
	kobiety				
Gmina Trzebiatów	1 374	1 345	1 330	1 339	1 295
Gmina Trzebiatów - obszar miejski	830	828	821	834	825
Gmina Trzebiatów -	544	517	509	505	470

	2017	2018	2019	2020	2021
obszar wiejski					
powiat gryficki	5 348	5 269	5 203	5 183	5 054
województwo zachodniopomorskie	143 664	143 018	142 321	140 733	139 925
Polska	3 369 155	3 375 681	3 381 734	3 406 037	3 403 492

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 03.03.2023)

Analizując dane zawarte w tabeli widoczny jest spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym w badanym okresie w Gminie Trzebiatów, powiecie gryfickim oraz województwie zachodniopomorskim. Jedynie na poziomie kraju nastąpił wzrost w latach 2017-2020, a następnie spadek w 2021 r.

Zgodnie z Prognozą GUS liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym w Gminie Trzebiatów będzie nadal maleć.

Tabela 5 Stan ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Trzebiatów w odniesieniu do obszaru miejskiego, obszaru wiejskiego, powiatu, województwa i kraju w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
	ogółem				
Gmina Trzebiatów	10 508	10 333	10 156	9 324	9 102
Gmina Trzebiatów - obszar miejski	6 394	6 274	6 159	5 756	5 623
Gmina Trzebiatów - obszar wiejski	4 114	4 059	3 997	3 568	3 479
powiat gryficki	38 326	37 708	37 018	34 584	33 972
województwo zachodniopomorskie	1 049 621	1 034 657	1 019 890	984 649	970 779
Polska	23 517 643	23 269 725	23 025 927	22 631 307	22 385 400

	2017	2018	2019	2020	2021
	mężczyźni				
Gmina Trzebiatów	5 840	5 754	5 667	5 197	5 072
Gmina Trzebiatów - obszar miejski	3 546	3 475	3 426	3 200	3 122
Gmina Trzebiatów - obszar wiejski	2 294	2 279	2 241	1 997	1 950
powiat gryficki	20 854	20 584	20 235	18 971	18 606
województwo zachodniopomorskie	561 948	554 836	547 497	528 281	519 729
Polska	12 470 748	12 352 960	12 231 436	12 011 194	11 864 466
	kobiety				
Gmina Trzebiatów	4 668	4 579	4 489	4 127	4 030
Gmina Trzebiatów - obszar miejski	2 848	2 799	2 733	2 556	2 501
Gmina Trzebiatów - obszar wiejski	1 820	1 780	1 756	1 571	1 529
powiat gryficki	17 472	17 124	16 783	15 613	15 366
województwo zachodniopomorskie	487 673	479 821	472 393	456 368	451 050
Polska	11 046 895	10 916 765	10 794 491	10 620 113	10 520 934

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 03.03.2023)

Analiza danych dotyczących liczby ludności w wieku produkcyjnym wykazała, że na każdym badanym poziomie, w tym również w Gminie Trzebiatów, nastąpił spadek, co należy uznać za niekorzystne zjawisko.

Zgodnie z Prognozą GUS liczba ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Trzebiatów będzie maleć do 2026 r., a następnie wzrośnie.

Tabela 6 Stan ludności w wieku poprodukcyjnym w Gminie Trzebiatów w odniesieniu do obszaru miejskiego, obszaru wiejskiego, powiatu, województwa i kraju w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
	ogółem				
Gmina Trzebiatów	3 043	3 181	3 316	3 345	3 424
Gmina Trzebiatów - obszar miejski	1 956	2 063	2 160	2 211	2 251
Gmina Trzebiatów - obszar wiejski	1 087	1 118	1 156	1 134	1 173
powiat gryficki	11 647	12 146	12 610	12 831	13 066
województwo zachodniopomorskie	361 083	372 836	384 138	387 670	392 189
Polska	7 995 263	8 205 900	8 407 943	8 459 720	8 529 663
	mężczyźni				
Gmina Trzebiatów	973	1 052	1 119	1 162	1 216
Gmina Trzebiatów - obszar miejski	619	688	734	775	807
Gmina Trzebiatów - obszar wiejski	354	364	385	387	409
powiat gryficki	3 684	3 946	4 185	4 396	4 574
województwo zachodniopomorskie	116 089	121 641	127 181	130 711	134 407
Polska	2 570 930	2 669 084	2 768 644	2 814 468	2 869 302
	kobiety				
Gmina Trzebiatów	2 070	2 129	2 197	2 183	2 208
Gmina Trzebiatów - obszar miejski	1 337	1 375	1 426	1 436	1 444
Gmina Trzebiatów -	733	754	771	747	764

	2017	2018	2019	2020	2021
obszar wiejski					
powiat gryficki	7 963	8 200	8 425	8 435	8 492
województwo zachodniopomorskie	244 994	251 195	256 957	256 959	257 782
Polska	5 424 333	5 536 816	5 639 299	5 645 252	5 660 361

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 03.03.2023)

Natomiast analiza danych dotyczących liczby ludności w wieku poprodukcyjnym ukazała wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym we wszystkich omawianych jednostkach administracyjnych (spadek jedynie w 2020 r. na obszarze wiejskim w Gminie Trzebiatów). Co istotne, liczba osób w wieku poprodukcyjnym przeważa nad liczbą osób w wieku przedprodukcyjnym, co jest zjawiskiem negatywnym i wskazuje na trend starzenia się społeczeństwa. Ma to negatywny wpływ na sytuację społeczną, a także gospodarczą jednostek samorządowych, ponieważ wiąże się ze wzrostem kosztów związanych z opieką zdrowotną i pomocą społeczną.

Zgodnie z Prognozą GUS liczba ludności w wieku poprodukcyjnym w Gminie Trzebiatów w kolejnych latach będzie się nadal zwiększać.

PRZYRÓST NATURALNY

Do najważniejszych wskaźników pośrednich kształtujących liczbę ludności w danej gminie możemy zaliczyć wskaźnik przyrostu naturalnego. Przyrost naturalny oznacza różnicę pomiędzy liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie. Z dodatnim przyrostem naturalnym mamy do czynienia, gdy w badanym okresie liczba urodzeń jest wyższa niż liczba zgonów. Natomiast z ujemnym przyrostem mamy do czynienia, gdy liczba zgonów jest wyższa niż liczba urodzeń.

Tabela przedstawia dane dotyczące przyrostu naturalnego w Gminie Trzebiatów w porównaniu do obszaru miejskiego i wiejskiego w latach 2017-2021.

Tabela 7 Przyrost naturalny w Gminie Trzebiatów w odniesieniu do obszaru miejskiego i wiejskiego w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
	urodzenia żywe ogółem				
Gmina Trzebiatów	145	141	108	96	108
Gmina Trzebiatów - obszar miejski	90	88	63	58	66
Gmina Trzebiatów - obszar wiejski	55	53	45	38	42
	zgony ogółem				
Gmina Trzebiatów	204	179	176	214	210
Gmina Trzebiatów - obszar miejski	134	106	120	138	141
Gmina Trzebiatów - obszar wiejski	70	73	56	76	69
	przyrost naturalny ogółem				
Gmina Trzebiatów	-59	-38	-68	-118	-102
Gmina Trzebiatów - obszar miejski	-44	-18	-57	-80	-75
Gmina Trzebiatów - obszar wiejski	-15	-20	-11	-38	-27

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 03.03.2023)

Gmina Trzebiatów w latach 2017-2021 osiągała ujemny przyrost naturalny, co było wynikiem większej liczby zgonów w porównaniu do liczby urodzeń.

Zgodnie z Prognozą GUS w Gminie Trzebiatów w najbliższych latach będzie występował ujemny przyrost naturalny.

W kolejnej tabeli przedstawiono wskaźnik przyrostu naturalnego na 1000 ludności w Gminie Trzebiatów w porównaniu do powiatu gryfickiego, województwa zachodniopomorskiego oraz kraju w latach 2017-2021.

Tabela 8 Przyrost naturalny na 1000 ludności w Gminie Trzebiatów w odniesieniu do powiatu, województwa i kraju w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
	urodzenia żywe na 1000 ludności				
Gmina Trzebiatów	8,84	8,68	6,68	6,24	7,08
powiat gryficki	9,52	9,16	8,40	7,96	7,36
województwo zachodniopomorskie	9,54	9,04	8,60	8,24	7,76
Polska	10,46	10,11	9,77	9,31	8,73
	zgony na 1000 ludności				
Gmina Trzebiatów	12,44	11,02	10,89	13,91	13,76
powiat gryficki	10,78	10,87	10,47	14,29	14,45
województwo zachodniopomorskie	10,42	10,90	10,88	12,62	14,05
Polska	10,48	10,78	10,67	12,50	13,68
	przyrost naturalny na 1000 ludności				
Gmina Trzebiatów	-3,60	-2,34	-4,21	-7,67	-6,68
powiat gryficki	-1,26	-1,71	-2,07	-6,33	-7,08
województwo zachodniopomorskie	-0,89	-1,86	-2,27	-4,38	-6,28
Polska	-0,02	-0,68	-0,91	-3,20	-4,95

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 03.03.2023)

Analiza danych dotyczących przyrostu naturalnego na 1000 ludności ukazała, że we wszystkich omawianych jednostkach administracyjnych osiągnęte są wartości ujemne w całym badanym okresie.

MIGRACJE

Sytuacja demograficzna gminy kształtowana jest również przez migracje. Procesy migracyjne istotnie wpływają na sytuację społeczno-gospodarczą gmin, w szczególności, że dotyczą najczęściej osób młodych z dobrym wykształceniem i wysokimi kwalifikacjami zawodowymi.

Tabela przedstawia saldo migracji wewnętrznych i zewnętrznych w Gminie Trzebiatów na przestrzeni lat 2017-2021. Należy zaznaczyć, że statystyki dotyczące migracji nie odzwierciedlają w pełni stanu rzeczywistego, ponieważ w wielu przypadkach osoby, które zmieniają miejsce zamieszkania, nie zmieniają jednocześnie oficjalnego miejsca zameldowania, w związku z powyższym ich migracja nie jest ujęta w statystykach.

Tabela 9 Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych w Gminie Trzebiatów w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
saldo migracji ogółem	-110	-78	-37	-96	-97
saldo migracji ogółem na 1000 ludności	-6,71	-4,80	-2,29	-6,24	-6,35
saldo migracji wewnętrznych	-105	-81	-24	-95	-71
saldo migracji wewnętrznych na 1000 ludności	-6,4	-5,0	-1,5	-6,2	-4,7
saldo migracji zagranicznych	-5	3	-13	-1	-26
saldo migracji zagranicznych na 1000 ludności	-0,30	0,18	-0,80	-0,07	-1,70

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 03.03.2023)

W analizowanym okresie w Gminie Trzebiatów saldo migracji ogółem było ujemne, co jest sytuacją niekorzystną i wymaga działań ukierunkowanych na przyciągnięcie nowych mieszkańców, a także zatrzymanie obecnych.

Kolejna tabela prezentuje liczbę zameldowań oraz wymeldowań w Gminie Trzebiatów w latach 2017-2021.

Tabela 10 Stan zameldowań i wymeldowań w Gminie Trzebiatów w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
zameldowania ogółem	171	239	201	188	140
zameldowania z miast	89	113	95	83	65
zameldowania ze wsi	80	117	104	100	72
zameldowania z zagranicy	2	9	2	5	3
wymeldowania ogółem	281	317	238	284	237
wymeldowania do miast	177	194	152	191	142
wymeldowania na wieś	97	117	71	87	66
wymeldowania za granicę	7	6	15	6	29

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 03.03.2023)

W Gminie Trzebiatów liczba zameldowań wzrastała do 2018 r., a następnie w latach 2019-2021 systematycznie się zmniejszała. Natomiast liczba wymeldowań w analizowanym okresie wzrastała i malała na zmianę. W przypadku zameldowań w większości przypadków większa liczba osób przybyła z miast. Podobnie sytuacja wyglądała jeśli chodzi o wymeldowania – więcej osób wyprowadziło się do miast niż na obszary wiejskie.

1.2 Edukacja

Jednym z najważniejszych zadań gminy jest realizacja zadań oświatowych. Zgodnie z ustawą Prawo oświatowe do kompetencji gmin w tym zakresie należy przede wszystkim zakładanie i prowadzenie:

- publicznych przedszkoli (włącznie z przedszkolami z oddziałami specjalnymi i integracyjnymi),
- przedszkoli integracyjnych i specjalnych,
- innych form wychowania przedszkolnego,
- szkół podstawowych (włącznie ze szkołami z oddziałami specjalnymi i integracyjnymi),

- szkół podstawowych integracyjnych.

WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE

Wychowanie przedszkolne obejmuje dzieci w wieku od 3 lat do rozpoczęcia spełniania obowiązku szkolnego. W szczególnych przypadkach może dotyczyć dzieci dwuipółletnich oraz maksymalnie dziewięcioletnich. Dziecko w wieku 6 lat ma obowiązek odbyć roczne przygotowanie przedszkolne, które może zostać zrealizowane w przedszkolu lub w innej formie wychowania przedszkolnego. Należy zaznaczyć, że gmina ma obowiązek zapewnić miejsce wychowania przedszkolnego dla dzieci, które zamieszkują jej obszar, w celu odbycia przez nie obowiązkowego przygotowania przedszkolnego.

Zgodnie z uchwałą nr L/427/18 Rady Miejskiej w Trzebiatowie z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie ustalenia sieci publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Trzebiatów, na obszarze Gminy znajdują się następujące jednostki edukacyjne:

1. Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi im. „Słonia nad Regą” w Trzebiatowie, ul. Waryńskiego 7 wraz z podporządkowanym organizacyjnie oddziałem przedszkolnym w Trzebiatowie, ul. Długa 11,
2. oddziały przedszkolne w następujących szkołach podstawowych:
  - Szkole Podstawowej nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi im. Jana Kochanowskiego w Trzebiatowie, ul. Kamieniecka 16,
  - Szkole Podstawowej nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi im. I Armii Wojska Polskiego w Trzebiatowie, ul. Długa 11,
  - Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Mrzeżynie, ul. Tysiąclecia 32.

Tabela przedstawia dane dotyczące przedszkoli funkcjonujących w Gminie Trzebiatów na przestrzeni lat 2017-2021.

Tabela 11 Opieka nad dziećmi w wieku przedszkolnym w Gminie Trzebiatów w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
dzieci w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych	62	102	105	80	86
dzieci w przedszkolach	316	311	299	319	328
dzieci w wieku przedszkolnym	555	531	531	586	594
dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym	376	408	394	392	402
odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym	67,6	76,8	74,2	66,9	67,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 03.03.2023)

Analizując dane zawarte w tabeli widoczny jest wzrost liczby dzieci w przedszkolach oraz w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych w 2021 r. w porównaniu do 2017 r.

SZKOŁY PODSTAWOWE

Szkoła podstawowa jest powszechna i obowiązkowa. Zgodnie z reformą oświatową obowiązującą od 2017 r. obowiązek szkolny obejmuje dzieci między siódmym a piętnastym rokiem życia. Dzieci mają zagwarantowane prawo dostępu do publicznej szkoły podstawowej, które realizowane jest poprzez tzw. rejonizację, czyli wyznaczanie obwodów szkolnych.

Zgodnie z uchwałą nr VII/51/19 Rady Miejskiej w Trzebiatowie z dnia 25 kwietnia 2019 r. w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Trzebiatów oraz określenie granic obwodów publicznych szkół podstawowych, na terenie Gminy funkcjonują następujące publiczne jednostki oświatowe:

- Szkoła Podstawowa nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi im. Jana Kochanowskiego w Trzebiatowie,

- Szkoła Podstawowa nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi im. I Armii Wojska Polskiego w Trzebiatowie,
- Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Mrzeżynie.

Tabela przedstawia stan szkół podstawowych w Gminie Trzebiatów na przestrzeni lat 2017-2021.

Tabela 12 Szkoły podstawowe funkcjonujące na terenie Gminy Trzebiatów w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
ogółem	4	4	4	3	3
oddziały w szkołach	53	58	64	59	56
uczniowie	1 007	1 125	1 124	1 095	1 078
absolwenci	-	-	122	146	145

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 03.03.2023)

Liczba uczniów w szkołach podstawowych w Gminie Trzebiatów maleje od 2018 r. W analizowanym okresie zmniejszyła się również liczba szkół podstawowych z 4 na 3. Należy jednak zaznaczyć, że była to szkoła podstawowa dla dorosłych z niewielką liczbą uczniów.

WSPÓŁCZYNNIK SKOLARYZACJI

Współczynnik skolaryzacji brutto stanowi relację liczby osób uczących się na danym poziomie kształcenia do liczby osób w grupie wiekowej odpowiadającej temu poziomowi. Obliczany jest w celu oceny aktywności edukacyjnej mieszkańców danej jednostki. W przypadku edukacji na poziomie podstawowym jego wartość powinna być zbliżona do 100% ze względu na obowiązkowy charakter.

Tabela przedstawia współczynnik skolaryzacji brutto dla szkół podstawowych w Gminie Trzebiatów w porównaniu do powiatu gryfickiego, województwa zachodniopomorskiego oraz Polski w latach 2017-2021.

Tabela 13 Współczynnik skolaryzacji brutto dla szkół podstawowych w Gminie Trzebiatów w odniesieniu do powiatu, województwa i kraju w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Gmina Trzebiatów	85,41	84,46	86,13	85,95	86,10
powiat gryficki	90,15	89,54	89,65	89,59	92,21
województwo zachodniopomorskie	92,20	92,64	92,67	93,35	94,69
Polska	95,24	95,46	95,13	95,95	95,71

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 03.03.2023)

Wartość współczynnika skolaryzacji w Gminie Trzebiatów poniżej 100 oznacza, że nie wszyscy uczniowie realizują obowiązek szkolny lub część dzieci zameldowanych w Gminie uczęszcza do szkół w innych jednostkach samorządowych lub poza granicami państwa. W analizowanym okresie współczynnik skolaryzacji brutto w Gminie osiąga wartości niższe niż w powiecie, województwie i kraju.

EGZAMIN ÓSMOKLASISTY

Egzamin ósmoklasisty jest obowiązkowym sprawdzianem wiedzy i kompetencji uczniów, którzy kończą szkołę podstawową w danym roku szkolnym. Jest on przeprowadzany przez Centralną Komisję Egzaminacyjną oraz Okręgową Komisję Egzaminacyjną (w przypadku Gminy Trzebiatów była to OKE Poznań). Swoim zakresem obejmuje trzy przedmioty obowiązkowe, tj. język polski, matematykę oraz język obcy nowożytny (do analizy wzięto pod uwagę wyniki z języka angielskiego). Egzamin ten przeprowadzany jest od 2019 r.

W tabeli zaprezentowano, jak w latach 2019-2022 wypadały wyniki egzaminów ósmoklasisty, które uzyskali uczniowie szkół podstawowych zlokalizowanych na terenie Gminy Trzebiatów w porównaniu do powiatu gryfickiego, województwa zachodniopomorskiego i Polski.

Tabela 14 Wyniki egzaminu ósmoklasisty w Gminie Trzebiatów w odniesieniu do powiatu, województwa i kraju w latach 2019-2022

	2019	2020	2021	2022
	język polski			
Gmina Trzebiatów	59,45	54,75	-	-
Gmina Trzebiatów – obszar miejski	-	-	52	50
Gmina Trzebiatów – obszar wiejski	-	-	52	51
powiat gryficki	56,79	52,44	53	51
województwo zachodniopomorskie	59,09	55,25	55,58	55,42
Polska	63	59	60	60
	matematyka			
Gmina Trzebiatów	34,77	35,75	-	-
Gmina Trzebiatów – obszar miejski	-	-	30	45
Gmina Trzebiatów – obszar wiejski	-	-	33	40
powiat gryficki	34,03	37,61	36	44
województwo zachodniopomorskie	40,02	42,53	42,20	53,22
Polska	45	46	47	57
	język angielski			
Gmina Trzebiatów	51,03	42,37	-	-
Gmina Trzebiatów – obszar miejski	-	-	59	55
Gmina Trzebiatów – obszar wiejski	-	-	46	65

	2019	2020	2021	2022
powiat gryficki	52,78	46,14	57	57
województwo zachodniopomorskie	56,71	52,30	63,26	65,21
Polska	59	54	66	67

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z CKE oraz OKE w Poznaniu (dostęp: 06.03.2023)

Analizując dane dotyczące wyników egzaminów ósmoklasisty w Gminie Trzebiatów, można zauważyć, że uczniowie najwyższe wyniki z języka polskiego uzyskali w 2019 r., z matematyki w 2022 r. oraz z języka angielskiego w 2022 r.

1.3 Kultura

Zgodnie z Rejestrem Instytucji Kultury, samorządową instytucją kultury na terenie Gminy Trzebiatów jest Trzebiatowski Ośrodek Kultury (TOK). Celem Ośrodka jest zaspokajanie potrzeb kulturalnych i edukacyjnych mieszkańców Gminy oraz turystów.

Siedzibą Trzebiatowskiego Ośrodka Kultury jest Pałac Książęcy nad Młynówką. Ośrodek powstał w 1992 r. w wyniku połączenia Domu Kultury z Biblioteką Publiczną w Trzebiatowie.

W strukturę Trzebiatowskiego Ośrodka Kultury wchodzi:

- Biblioteka Publiczna im. Marii z Czartoryskich Wirtemberskiej,
- Filia Biblioteczna w Gołańczy Pomorskiej,
- Muzeum Pałacowe,
- Galeria Feininger.

Trzebiatowski Ośrodek Kultury prowadzi szeroką ofertę zajęć stałych, z których mogą korzystać mieszkańcy. Należą do nich m.in. Koła plastyczne BEZ RAM, Chór CANTARE, Zespół wokalnoinstrumentalny, AKADEMIA MALUCHA i KLUB STARSZAKA, Koło rękodzieła ROBÓTKOWO, Dyskusyjny Klub Książki (dorośli), Dyskusyjny Klub Przyjaciół Książki (dzieci), Formacja Tańca, MAŁA SZKOŁA MUZYKI (nauka gry na instrumentach: gitara, pianino, keyboard, saksofon, perkusja), Piwnica Artystyczna (zajęcia ceramiczne).

BIBLIOTEKA

Sieć Biblioteczną Gminy Trzebiatów tworzy Biblioteka Publiczna Marii z Czartoryskich Wirtemberskiej w Trzebiatowie oraz filia w Gołańczy Pomorskiej.

Bibliotek świadczy również usługi poprzez katalog on-line. Katalog książek dostępny jest dla wszystkich użytkowników z poziomu komputerów znajdujących się w Bibliotece, a także całodobowo na stronie głównej Trzebiatowskiego Ośrodka Kultury.

Tabela przedstawia zasoby biblioteczne Biblioteki Publicznej w Gminie Trzebiatów w latach 2017-2021.

Tabela 15 Zasoby biblioteczne Biblioteki Publicznej w Gminie Trzebiatów w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
księgozbiór	55 387	55 884	46 021	43 060	43 721
liczba czytelników	1 614	1 297	970	748	670
liczba wypożyczeń księgozbioru	17 304	15 901	13 994	14 079	10 950

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 03.04.2023)

Na koniec 2021 r. Biblioteka dysponowała księgozbiorem w ilości 43 721 woluminów. W analizowanym okresie widoczny jest spadek liczby czytelników (o około 58%) oraz wypożyczeń księgozbioru na zewnątrz (o około 37%).

W Bibliotece organizowane są lekcje biblioteczne, w których uczestniczą uczniowie szkół podstawowych i przedszkoli w Trzebiatowie, konkursy literackie, spotkania z pisarzami, spotkania pałacowe oraz różnego rodzaju akcje promocyjne.

Ponadto w oddziałach bibliotecznych przez cały rok prezentowane są:

- kolekcja lalek (400 szt.) oraz kolekcja słoników (w oddziale dla dzieci),
- Galeria Trzebiatowska – obrazy malarzy z Trzebiatowa i Mrzeżyna (w wypożyczalni dla dorosłych),
- wystawa fotograficzna „Gołańcz. Wspomnienia z dawnych fotografii” (filia biblioteczna w Gołańczy Pomorskiej),
- wystawki i gazetki okolicznościowe.

W ramach akcji „Czytanie jak oddychanie” w formie filmików polecane są interesujące propozycje książkowe, które można zakupić lub przeczytać jako ebooki. Powstają również filmy promujące czytelnictwo.

MUZEUM PAŁACOWE

Muzeum Pałacowe działa przy Trzebiatowskim Ośrodku Kultury.

W pałacowej sieni zobaczyć można ekspozycję odtwarzającą klimat trzebiatowskich ulic z początku XX w. – „Trzebiatów kupiecki”. W Muzeum Pałacowym znajdują się również następujące ekspozycje: „Trzebiatów nad Regą”, „Sala Książęca”, „Kawiarnia Wędrowiec” oraz „Strych Pałacowy”.

W muzeum odbywają się również lekcje muzealne dla dzieci i młodzież z Gminy Trzebiatów.

Istnieje również możliwość odwiedzenia trzebiatowskiego muzeum on-line. W 2020 r. zrealizowano zadanie WIRTUALNY SPACER – MUZEUM PAŁACOWE, które zostało dofinansowane ze środków Narodowego Centrum Kultury w ramach programu „Kultura w sieci”.

GALERIA FEININGER

Galeria Feininger mieści się w Trzebiatowskim Ośrodku Kultury. Galeria jest miejscem ekspozycji wystaw czasowych m.in. rzeźby, malarstwa, grafiki oraz fotografii artystów profesjonalnych i amatorów.

1.4 Sport

OBIEKTY SPORTOWE

Na terenie Gminy Trzebiatów zlokalizowane jest Mrzeżyńskie Centrum Sportu. Hala widowiskowo-sportowa w Mrzeżynie to najnowocześniejszy obiekt sportowy położony najbliżej morza. Parametry przestrzenne hali, wyposażenie techniczne, trybuny dla około 500 widzów pozwalają na organizowanie zawodów sportowych o randze co najmniej krajowej, a także spektakli teatralnych, występów estradowych i innych imprez o charakterze kulturalnym. Hala dysponuje: głównym boiskiem sportowym z trybunami

dla 433 osób, boiskiem do piłki ręcznej, boiskiem do piłki koszykowej, boiskiem do piłki siatkowej, salą kondycyjną fitness, salą fitness, salą siłowni, salą do gry squash z trybuną dla 33 osób, modułową ścianą do wspinaczki, sceną z funkcją okotowania, oświetlenia i nagłośnienia, ekranem kinowym, zespołem szatni i natrysków dla każdego z ww. sal sportowych oraz sauną, salą wielofunkcyjną z bufetem oraz zespołem 21 pokoi gościnnych dostosowanych dla osób niepełnosprawnych, umożliwiających zakwaterowanie przyjezdnej grupy sportowców.

Dzięki wsparciu Gminy Trzebiatów mieszkańcy mogą korzystać z obiektów na preferencyjnych zasadach – 50% zniżki przy korzystaniu z hali sportowej. Natomiast kluby sportowe z obszaru Gminy Trzebiatów mają możliwość korzystać z obiektów na indywidualnych zasadach – zniżka 90% lub bezpłatnie.

Na obszarze Gminy zlokalizowany jest również Stadion Miejski w Trzebiatowie. Stadion posiada dwie płyty piłkarskie: boisko z naturalną nawierzchnią i Euroboisko – oświetlone, ze sztuczną nawierzchnią, bieżnię lekkoatletyczną, boisko do piłki siatkowej plażowej, boisko do piłki koszykowej ulicznej oraz halę sportową. W ciągu roku ze stadionu korzystają w szczególności gminne kluby sportowe, natomiast w sezonie letnim i zimowym piłkarskie kluby z całej Polski przebywające na obozach sportowych w okolicznych, nadmorskich kurortach.

W ramach programu rządowo-samorządowego przy Szkole Podstawowej nr 2 w Trzebiatowie powstało również boisko „Orlik”. W skład którego wchodzi boisko z trawą syntetyczną oraz boisko wielofunkcyjne do siatkówki i piłki koszykowej. Kompleks jest oświetlony.

Ponadto mieszkańcy mają możliwość korzystania z sal sportowych przy Szkole Podstawowej nr 1 oraz Szkole Podstawowej nr 2 oraz boisk wiejskich.

KLUBY I STOWARZYSZENIA SPORTOWE

W Gminie Trzebiatów funkcjonują następujące kluby i stowarzyszenia sportowe:

- Uczniowski Klub Sportowy Football Academy Trzebiatów,
- Trzebiatowski Klub Sportowy „Intermarche Rega”,
- Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Fala”,
- Ludowy Klub Sportowy „Dragon” w Nowelicach,
- Trzebiatowskie Stowarzyszenie Siatkarskie „Nowa-Rega”,
- Jeździecki Klub Sportowy „Agro-Pol”,
- Międzyszkolny Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Trzebiatów”,
- Międzyszkolny Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Jedynka Trzebiatów”,
- Klub Sportowy „Orzeł-Mrzeżyno”.

1.5 Turystyka i rekreacja

TURYSTYKA

Głównymi walorami turystycznymi Gminy Trzebiatów są: położenie nad morzem, piaszczyste plaże, klimat nadmorski, bory bażynowe, możliwość wędkowania, liczne zabytki Trzebiatowa, a w szczególności nadmorskie miejscowości letniskowe Mrzeżyno i Rogowo.

Gmina dzierżawi nieruchomości gruntowe, które stanowią własność Skarbu Państwa, położone w pasie technicznym wybrzeża, użytkowane jako plaże oraz zejścia i zjazdy na plażę. Plaża podzielona jest na trzy odrębne odcinki o długości ok. 1,5 km:

- Plaża Mrzeżyno – wyposażona w cztery zejścia na plażę, w tym dwa przystosowane dla osób z niepełnosprawnością, w sezonie letnim zlokalizowane są tam trzy punkty małej gastronomii, poduszki do skakania czy wypożyczalnia koszy plażowych; szerokość plaży ulega znacznym zmianom, w szczególności w sezonie letnim;
- Plaża „za Regą” – wyposażona w trzy „dzikie zejścia” i jedno zejście ze zjazdem technicznym;
- Plaża w Rogowie – na tym odcinku znajdują się „dzikie zejścia” na plażę.

Plaże te wymagają budowy nowych zejść i zjazdów technicznych w celu zapewnienia bezpieczeństwa, a także utrzymania ich czystości.

W Gminie znajdują się również cztery kąpieliska:

- Kąpielisko Mrzeżyno Wschód 1;
- Kąpielisko Mrzeżyno wschód 2;
- Kąpielisko Mrzeżyno Zachód;
- Kąpielisko Rogowo 1.

Przez teren Gminy przepływa rzeka Rega, która jest wykorzystywana do spływów kajakowych, zaczynając od górnego biegu rzeki aż po ujście do morza w Mrzeżynie. Natomiast na terenie przystani kajakowej w Trzebiatowie zlokalizowane są boiska sportowe, skatepark, plac zabaw dla dzieci oraz parking samochodów osobowych. Z kolei na terenie przystani kajakowej w Mrzeżynie został wybudowany budynek przystani oraz pomost pontonowy o konstrukcji plastikowo-drewnianej. Ponadto znajdują się tam również boiska sportowe, plac zabaw i parking samochodów osobowych.

Istotnym punktem na mapie Gminy jest mrzeżyński port morski, który stanowi jeden z najnowocześniejszych portów na polskim wybrzeżu. Jest to baza rybacka z zapleczem magazynowym oraz przystań jachtowa z infrastrukturą przygotowaną na przyjęcie turystów.

Zdjęcie 1 Port Morski Mrzeżyno

Źródło: Urząd Miejskie w Trzebiatowie

Przez teren Gminy Trzebiatów przebiegają następujące szlaki rowerowe:

- Szlak rowerowy II: Gryfice – Brojce – Trzebiatów;
- Międzynarodowy Szlak R10: Trzęsacz – Niechorze – Trzebiatów – Mrzeżyno;
- Szlak czerwony: Trzebiatów – Brojce – Gryfice.

Zgodnie z Raportem o stanie gminy za 2021 rok na terenie Gminy Trzebiatów zlokalizowanych jest 30 placów zabaw oraz 16 siłowni plenerowych, w tym jedna ze strefą street workout. Obiekty te są systematycznie modernizowane w celu podniesienia poziomu ich atrakcyjności.

Bazę turystyczną Gminy Trzebiatów stanowią liczne obiekty noclegowe i gastronomiczne, które znajdują się w szczególności w miejscowościach Mrzeżyno i Rogowo. Ponadto turyści mogą korzystać z oferty: pokoi gościnnych, pól namiotowych, gospodarstw agroturystycznych i domków letniskowych.

PROMOCJA TURYSTYCZNA GMINY TRZEBIATÓW

Gmina prowadzi bardzo rozbudowaną kampanię promocyjną, wykorzystując przy tym między innymi media społecznościowe (facebook Gminy Trzebiatów, Mrzeżyno, Instagram Trzebiatów) oraz szeroko pojęty Internet (Panorama Trzebiatów 360, Wirtualny Spacer po Muzeum Pałacowym, spoty promujące Gminę, e-media stowarzyszeń i organizacji współpracujących z Urzędem Miejskim).

Na terenie Gminy Trzebiatów prowadzone są nieetatowe punkty informacji turystycznej, w których można otrzymać rzetelne informacje o regionie, a także materiały promocyjne (broszury, foldery, mapki). Turyści przebywający w Trzebiatowie mogą udać się do Trzebiatowskiego Ośrodka Kultury (ul. Wojska Polskiego 67), a w Mrzeżynie do Mrzeżyńskiego Centrum Sportu (Tysiąclecia 32a). Ponadto od stycznia 2023 r. funkcjonuje Centrum Informacji Turystycznej, które mieści się w ratuszu (Rynek 1). Można tam zakupić pamiątki, przewodniki, mapy, zaopatrzyć się w foldery turystyczne oraz uzyskać informacje o zabytkach, atrakcjach i wydarzeniach organizowanych w Gminie.

O promocję Gminy dba również Stowarzyszenie Na Rzecz Promocji Gminy Trzebiatów „Visit Mrzeżyno”. Stowarzyszenie skupia różne osobowości, talenty, umiejętności i doświadczenie w celu skutecznej promocji Gminy Trzebiatów oraz podmiotów branży turystycznej.

ZABYTKI

W granicach Gminy zlokalizowane są 64 zabytki wpisane do rejestru zabytków województwa zachodniopomorskiego (stan na 31 grudnia 2022 r.), z czego aż 50 znajduje się w miejscowości Trzebiatów. Są to między innymi kościoły, dom rybacki, dawny hangar lotniczy, teren Starego Miasta, kaplice, mury obronne, pałac, ratusz, kamienice i inne. Ponadto od 2008 r. w Gminie Trzebiatów prowadzona jest gminna ewidencja zabytków, w której znajdują się między innymi zabytkowe budynki, układy urbanistyczne, cmentarze, aleje drzew i stanowiska archeologiczne. Ewidencja ta jest prowadzona w formie kart adresowych, na moment sporządzania Diagnozy zawiera ona 550 kart adresowych dla zabytków nieruchomych i 261 kart adresowych dla stanowisk archeologicznych.

Zdjęcie 2 Stare Miasto w Trzebiatowie

Źródło: Urząd Miejskie w Trzebiatowie

Poniżej opisano kilka najważniejszych obiektów zabytkowych zlokalizowanych na obszarze Gminy Trzebiatów.

Miasto Trzebiatów od 1996 r. jest objęte specjalnym programem rządowym "Ratowanie miasteczek historycznych", który ma na celu zachowanie w dobrym stanie dóbr kultury. Jest to bardzo prestiżowe wyróżnienie.

W 1277 roku Miasto uzyskało prawa miejskie i zaczęło się rozbudowywać. Wtedy powstał układ ulic zwany "szachownicowym". Tworzą go: 3 ulice wzdłużne (ze wschodu na zachód) i 5 poprzecznych (z północy na południe). W czasie przebudowy na przełomie XVII i XVIII wieku (zaraz po wielkim pożarze) zachowano ten układ i zabudowę kamienic miejskich. Co ciekawe każda z kamienic ma inne wykończenie frontowe.

Ratusz Miejski, znajduje się w centrum rynku. Ratusz został wybudowany z cegły w 1701 r. Został on postawiony na miejscu XV wiecznej budowli, która spłonęła w 1696 r. Ze starej zabudowy zachowały się trzy gotyckie arkady po stronie zachodniej. Od strony wschodniej wznosi się niewielka wieżyczka z czterotarczowym zegarem i dwoma zegarami. W Ratuszu znajduje się siedziba władz Gminy Trzebiatów. Dodatkowo po wejściu do budynku Ratusza widoczny jest niewielki wewnętrzny dziedziniec.

Zdjęcie 3 Ratusz Miejskie w Trzebiatowie

Źródło: Urząd Miejskie w Trzebiatowie

Wieża kościoła pod wezwaniem Macierzyństwa Najświętszej Marii Panny została wybudowana w latach 1305-1370. Wejście do Kościoła poprzedza przedsionek będący 90-metrową wieżą, która w odległych czasach pełniła rolę latarni morskiej (pomimo znacznego oddalenia Trzebiatowa od morza). Na wysokości 2/3 wieży znajduje się taras widokowy, z którego rozciąga się wspaniały widok na okolicę. Na wieży znajdują się także unikalne dzwony z lat 1399, 1515 oraz 1905. W wystroju Kościoła dominuje neogotyck. Do najcenniejszych dzieł sztuki należą: płyty nagrobne, organy z 1848 r. oraz witraże zbudowane na polecenie króla Wilhelma I w 1867 r.

Baszta Prochowa (zwana Kaszaną) powstała w trakcie budowy murów obronnych i służyła do przechowywania prochu. Zbudowana została na planie koła o średnicy 4m. Nazwa "Kaszana" wywodzi się z legendy. Podczas jednego z ataków (spowodowanego zatargami z pobliskimi miastami) żołnierz pełniący służbę na murach miasta strącił przez przypadek misę z gorącą kaszą na głowę jednego z atakujących, którego wrzask zaalarmował miasto i pozwolił na odparcie ataku.

Pałac w Trzebiatowie został wybudowany w 1682 r. Wcześniej istniał w tym miejscu gród, zamek i klasztor. Po 1750 r. pałac stał się siedzibą książąt Wirtemberg. W latach 1785-1790 mieszkała tam Maria z Czartoryskich Wirtemberg. Pałac po II wojnie światowej pełnił funkcję koszar. Po remoncie w 1989 r. przekazano go na siedzibę Trzebiatowskiego Ośrodka Kultury i Bibliotekę Miejską.

Most nad Regą jest jednym z najciekawszych obiektów zabytkowych w Trzebiatowie. Most został zbudowany w 1905 r. Podstawowym materiałem jego konstrukcji jest żelbet. Długość mostu wynosi 53,9 m.

Kaplica św. Gertrudy pochodząca z 1400 r. Dawniej funkcjonował tam szpital i kaplica cmentarna. Obecnie obiekt pełni funkcję świątyni wiernych obrządku Bizantyńsko-ukraińskiego.

Kaplica św. Ducha powstała w XIV wieku. Aktualnie służy ona jako świątynia wiernych obrządku prawosławnego.

1.6 Pomoc społeczna

W Gminie Trzebiatów zadania z zakresu pomocy społecznej realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzebiatowie. Działa on w szczególności na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz na mocy Statutu OPS w Trzebiatowie.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzebiatowie realizuje politykę społeczną zabezpieczając następujące obszary i formy wsparcia:

- Zabezpieczenie pomocy finansowej w formie świadczenia zasiłków,
- Zabezpieczenie dożywiania i dostarczania żywności,
- Zabezpieczenie usług opiekuńczych,
- Zabezpieczenie pobytu w domach pomocy społecznej,
- Zabezpieczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi,
- Zabezpieczenia działań wsparcia rodziny i asystentury,
- Realizacja działań profilaktycznych,
- Zabezpieczenie i realizacja dodatków mieszkaniowych i dodatków energetycznych,

- Realizacja świadczeń funduszu alimentacyjnego,
- Realizacja zabezpieczenia poradnictwa specjalistycznego,
- Zabezpieczenie osób bezdomnych.

Tabela przedstawia liczbę rodzin objętych pomocą społeczną w Gminie Trzebiatów w latach 2018-2021.

Tabela 16 Liczba rodzin objętych pomocą społeczną w Gminie Trzebiatów w latach 2018-2021

	2018	2019	2020	2021
świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych	399	353	335	317
świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	392	345	325	305

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Raportów o stanie Gminy Trzebiatów za lata 2019-2021

W analizowanym okresie spadła liczba rodzin objętych pomocą społeczną w Gminie Trzebiatów.

Do najczęstszych przesłanek przyznawania pomocy finansowej przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzebiatowie w latach 2018-2021 należą: długotrwała choroba i niepełnosprawność. Szczegółowe dane prezentuje poniższa tabela.

Tabela 17 Główne powody przyznawania pomocy finansowej gospodarstwom domowym przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzebiatowie w latach 2018-2021

	2018	2019	2020	2021
sieroctwo	1	-	-	-
potrzeba ochrony macierzyństwa	24	19	17	15
bezdomność	37	22	20	22
niepełnosprawność	145	136	142	144
długotrwała choroba	240	214	223	204

	2018	2019	2020	2021
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego	57	52	38	21
rodziny niepełne	40	35	29	14
wielodzietność	16	9	11	2
alkoholizm	86	67	64	46
ubóstwo	121	77	73	44
przemoc w rodzinie	5	2	2	-
narkomania	10	7	6	-
trudność w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	6	4	6	-
zdarzenia losowe	1	7	1	6
bezrobocie	96	56	53	47

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Raportów o stanie Gminy Trzebiatów za lata 2019-2021

OPS w Trzebiatowie realizuje szereg zadań w zakresie świadczeń rodzinnych. Kolejna tabela przedstawia dane dotyczące liczby rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych w Gminie Trzebiatów w latach 2018-2021.

Tabela 18 Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych w Gminie Trzebiatów w latach 2018-2021

	2018	2019	2020	2021
zasiłki rodzinne	602	565	459	496
zasiłek pielęgnacyjny	866	828	797	268
świadczenie pielęgnacyjne	70	80	87	104
zasiłek dla opiekunów	9	8	7	1

	2018	2019	2020	2021
świadczenie rodzicielskie	93	77	65	45
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	123	84	79	79
„Za życiem”	3	4	1	1
świadczenie wychowawcze	1052	1553	1569	1603

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Raportów o stanie Gminy Trzebiatów za lata 2019-2021

W analizowanym okresie spadła liczba rodzin korzystających z pomocy w postaci zasiłku rodzinnego, zasiłku pielęgnacyjnego, świadczeń rodzicielskich i zasiłku dla opiekunów. Widoczny jest natomiast wzrost liczby rodzin będących beneficjentami świadczenia pielęgnacyjnego oraz świadczenia wychowawczego.

OPIEKA NAD DZIEĆMI DO LAT 3

Wczesna opieka dotyczy dzieci pomiędzy dwudziestym tygodniem a trzecim rokiem życia. Jednostki samorządów terytorialnych mogą w ramach tej opieki tworzyć i prowadzić żłobki oraz kluby dziecięce lub zatrudniać opiekunów dziennych.

Zgodnie z informacjami dostępnymi na portalu Empatia w Gminie Trzebiatów nie funkcjonuje żaden żłobek, klub dziecięcy ani punkt opieki dziennej.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Gmina Trzebiatów realizuje Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Trzebiatów na lata 2021-2030, przyjętą uchwałą nr XXVII/204/20 Rady Miejskiej w Trzebiatowie z dnia 26 listopada 2020 r. Celem Strategii jest wytyczenie priorytetowych rozwiązań w zakresie przewyższenia określonych problemów społecznych. Wdrażanie Strategii opiera się na realizacji czterech celów strategicznych:

1. „Redukowanie problemu uzależnień w Gminie Trzebiatów”,
2. „Przeciwdziałanie przemocy domowej oraz zjawisku wykluczenia społecznej”,
3. „Wspieranie rodzin i dzieci w Gminie Trzebiatów”,

4. „Wspieranie i aktywizacja osób niepełnosprawnych i starszych w Gminie Trzebiatów”.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Gmina Trzebiatów realizuje również Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025, przyjętych uchwałą nr XXVII/206/20 Rady Miejskiej w Trzebiatowie z dnia 26 listopada 2020 r. Głównym celem Programu jest: „Tworzenie skutecznego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie”. Powyższy cel zostanie zrealizowany poprzez następujące cele szczegółowe:

1. „Ochrona i wsparcie specjalistyczne dla osób doznających przemocy”,
2. „Oddziaływania podejmowane wobec osób stosujących przemoc w rodzinie”,
3. „Oddziaływania edukacyjno-informacyjne i profilaktyczne wobec społeczności lokalnej”,
4. „Rozwój kompetencji zawodowych osób działających w obszarze przeciwdziałania przemocy”.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej samorząd gminny ma obowiązek opracowania i realizacji trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny.

Gmina Trzebiatów realizuje Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023, przyjęty uchwałą nr XXVII/205/20 Rady Miejskiej w Trzebiatowie z dnia 26 listopada 2020 r. Głównym celem Programu jest: „Wspieranie rodzin z terenu Gminy Trzebiatów przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych”. Powyższy cel zostanie zrealizowany poprzez następujące cele szczegółowe:

1. „Zapewnienie rodzinom poczucia bezpieczeństwa socjalnego oraz stabilizacji”,
2. „Kompleksowe zabezpieczenie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze”,
3. „Podnoszenie jakości i efektywności usług na rzecz wspierania rodziny”,

4. „Zapewnienie pobytu w pieczy zastępczej, objęcie opieką dziecka poza rodziną biologiczną”.

1.7 Opieka zdrowotna

PRZYCHODNIE I APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE

Na obszarze Gminy Trzebiatów funkcjonują zarówno publiczne, jak i niepubliczne obiekty infrastruktury ochrony zdrowia. Mieszkańcy Gminy mogą w nich skorzystać z usług lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej, jak również lekarzy specjalistów, w tym z poradni ginekologiczno-położniczej oraz stomatologicznej. Dostęp do opieki specjalistycznej wydaje się zatem ograniczony.

W zakresie ochrony zdrowia poddano analizie dane na temat liczby poradni oraz porad lekarskich udzielanych w ramach podstawowej opieki zdrowotnej w przychodniach funkcjonujących w Gminie Trzebiatów w latach 2017-2021, co przedstawiono w tabeli.

Tabela 19 Poradnie i porady lekarskie w Gminie Trzebiatów w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
liczba przychodni	7	8	7	6	5
liczba praktyk lekarskich na wsi	1	1	1	1	1
liczba udzielonych porad lekarskich	67 912	50 800	63 822	49 483	26 617

Źródło: opracowanie własne na podstawie: BDL GUS (dostęp: 28.12.2022 r.)

Analiza danych dotyczących liczby przychodni działających w Gminie wykazała spadek w tym zakresie. Podobnie sytuacja wygląda w przypadku udzielanych porad lekarskich, gdzie ich liczba w badanym okresie zmniejszyła się o ok. 61%, na co wpływ zapewne miała pandemia koronawirusa i utrudniony dostęp do opieki zdrowotnej.

Na terenie Gminy funkcjonuje sześć aptek, w tym pięć w miejscowości Trzebiatów. Apteki zlokalizowane w siedzibie Gminy działają cały rok, natomiast apteka znajdująca się w Mrzeżynie jest czynna tylko w sezonie letnim.

PROGRAMY PROFILKATYCZNE

Gmina Trzebiatów w zakresie ochrony zdrowia wspiera również działalność stowarzyszeń prozdrowotnych. W 2021 r. były to: Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Koło w Trzebiatowie (udzielono wsparcia finansowego na działalność profilaktyczną stowarzyszenia) oraz Ogólnopolskie Stowarzyszenie Amazonek (wsparto projekt „OnkoRejs Granciami Polski”, który promował profilaktykę nowotworową, okresowe badania diagnostyczne i aktywność osób z problemami onkologicznymi).

Gmina ma zamiar realizować w następnych latach programy profilaktyczno-zdrowotne dla mieszkańców, między innymi poprzez współpracę z lokalnymi stowarzyszeniami.

PANDEMIA COVID-19

W analizowanym okresie jednym z wyzwań dla samorządów była pandemia koronawirusa, która swoje największe oddziaływanie miała w latach 2019-2021. Gmina Trzebiatów podejmowała następujące działania celem powstrzymania rozprzestrzeniania się wirusa i zwalczania skutków wystąpienia choroby COVID-19:

- Dokonano zakupu sprzętu ochrony osobistej (maseczki, rękawiczki) oraz środków ogólnodostępnych (płyny do dezynfekcji, urządzenia dezynfekujące powierzchnie płaskie, płyty ochronne), które następnie przekazano jednostkom gminnym;
- Organizowano punkty szczepień;
- Wpierano mieszkańców poprzez grupy wolontariuszy (członków OSP);
- Zapewniano transport osób starszych do punktów szczepień;
- Prowadzono kampanie informacyjną w mediach społecznościowych Gminy oraz za pomocą broszur, ulotek;
- Wprowadzono raportowanie bieżącej sytuacji pandemicznej na terenie Gminy.

GINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii.

Gmina Trzebiatów realizuje Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2024 r. wprowadzony na mocy uchwały nr XLIV/355/22 Rady Miejskiej w Trzebiatowie z dnia 31 marca 2022 r. Celem Programu jest: „Ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania alkoholu i narkotyków oraz uzależnień behawioralnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Trzebiatów oraz prowadzenia skoordynowanych oddziaływań profilaktycznych, edukacyjnych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych”.

Realizatorem Programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzebiatowie, natomiast partnerami realizującymi zadania są:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Placówki oświatowe i opiekuńczo-wychowawcze,
- Policja,
- Urząd Miejski,
- Trzebiatowski Ośrodek Kultury i organizacje pozarządowe.

1.8 Aktywność społeczna

ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

Na terenie Gminy Trzebiatów działają następujące organizacje pozarządowe (stan na 06.03.2023 r.):

- Stowarzyszenie Na Rzecz Promocji Gminy Trzebiatów „Visit Mrzeżyno”,
- Stowarzyszenie Nasze Miejsce,
- Stowarzyszenie Historyczny Trzebiatów-Chąśba,
- Stowarzyszenie Rekonstrukcji Historycznej Rega,
- Stowarzyszenie Właścicieli Domków Rekreacyjnych „Atol” w Mrzeżynie,
- Stowarzyszenie „Trzebiatowski Gang Motocyklowy”,
- Stowarzyszenie Przyjaciół „Dwójki”,
- Stowarzyszenie AT – Aktywny Trzebiatów,
- Stowarzyszenie Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Trzebiatowie,

- Krajowe Stowarzyszenie „Aramis” w Trzebiatowie,
- Polskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło Trzebiatów,
- Trzebiatowskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną i Autyzmem „Niebieskie Serce”,
- Fundacja „Złoty Pociąg”,
- Fundacja „Nowy Świat”,
- Fundacja Grzegorza Krychowiaka,
- Fundacja Twój Biznes,
- Fundacja „Rozwoju Lokalnego”,
- Fundacja na rzecz Ochrony Zabytków Militarnych i Propagowania Sportów Lotniczych „Fort-Rogowo” w Rogowie,
- Fundacja „Qantum Satis”,
- Uczniowski Klub Sportowy Football Academy Trzebiatów,
- Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Fala”,
- Międzyszkolny Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Trzebiatów”,
- Międzyszkolny Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Jedynka Trzebiatów”,
- Uczniowski Klub Sportowy „Mrzeżyno”,
- Ludowy Klub Sportowy „Dragon” w Nowelicach,
- Gminny Klub Sportowy „Rega-Merida”,
- Jeździecki Klub Sportowy „Agro-Pol”,
- Klub Sportowy „Orzeł-Mrzeżyno”,
- Trzebiatowskie Towarzystwo Strzeleckie,
- Trzebiatowski Klub Sportowy „Intermarche Rega”,
- Trzebiatowskie Stowarzyszenie Siatkarskie „Nowa-Rega”,
- Ochotnicza Straż Pożarna Rzeczypospolitej Polskiej Stowarzyszenie Wyższej Użyteczności w Mrzeżynie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Trzebiatowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Gołańczy Pomorskiej,
- Trzebiatowska Organizacja Turystyczna „Ujście Regi”,
- Trzebiatowskie Towarzystwo Kultury,
- Trzebiatowskie Stowarzyszenie Trzeźwości Klub Abstynenta „Kotwica”.

Corocznie w Gminie Trzebiatów uchwalany jest Program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Na moment sporządzania Diagnozy obowiązuje Program na 2023 rok, który wprowadzono uchwałą nr LV/418/22 Rady Miejskiej w Trzebiatowie z dnia 24 listopada 2022 r. Celem głównym Programu jest: „Rozwijanie partnerskiej współpracy między administracją publiczną a organizacjami w ramach wzmacniania potencjału podmiotów i kształtowania demokratycznego ładu społecznego w jak najszerszych obszarach aktywności społecznej”.

W 2023 r. Gmina Trzebiatów będzie powierzać lub wspierać realizację następujących priorytetowych zadań publicznych:

- Podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowych, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej;
- Ochrona i promocja zdrowia;
- Działanie na rzecz osób w wieku emerytalnym, kombatanów i osób represjonowanych;
- Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i tradycji;
- Turystyka i krajoznawstwo,
- Rozpowszechnianie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu;
- Wdrażanie programów pobudzania aktywności lokalnej;
- Pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób;
- Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- Ochrona zwierząt oraz dziedzictwa przyrodniczego;
- Promocja i organizacja wolontariatu;
- Działalności na rzecz mniejszości narodowych;
- Działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- Przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.

WYBORY SAMORZĄDOWE 2018

O poziomie aktywności społecznej świadczy również udział w wyborach samorządowych, którego wskaźnikiem jest frekwencja wyborcza. Pokazuje ona, jak dana społeczność jest zaangażowana w wybór władz na poziomie lokalnym i regionalnym.

Tabela przedstawia dane na temat udziału mieszkańców Gminy Trzebiatów w wyborze organów wykonawczych gmin (czyli wójtów/burmistrzów/prezydentów miast) w trakcie wyborów samorządowych w 2018 r. w odniesieniu do powiatu gryfickiego, województwa zachodniopomorskiego oraz kraju.

Tabela 20 Wybory samorządowe 2018 r. – organy wykonawcze gmin

	uprawnieni do głosowania	oddane głosy ogółem	frekwencja wyborcza
	I tura		
Gmina Trzebiatów	12 645	6 173	48,82
powiat gryficki	48 343	26 129	54,05
województwo zachodniopomorskie	1 314 737	686 384	52,21
Polska	30 115 896	16 534 085	54,90
	II tura		
Gmina Trzebiatów	0	0	0,00
powiat gryficki	29 072	13 565	46,66
województwo zachodniopomorskie	728 252	328 724	45,14
Polska	9 523 401	4 650 111	48,83

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 28.12.2022 r.)

Analiza danych dotyczących frekwencji wyborczej w Gminie Trzebiatów wykazała, że aktywność mieszkańców Gminy była niższa niż w powiecie, województwie oraz Polsce, co jest niekorzystną sytuacją, ponieważ świadczy o niskim poziomie zaangażowania społeczności lokalnej w wybór władz samorządowych. Należy jednak zaznaczyć, że w przypadku wyboru burmistrza w Gminie, został on wybrany w I turze.

1.9 Bezpieczeństwo publiczne

Za kwestię bezpieczeństwa w Gminie Trzebiatów odpowiadają Komisariat Policji w Trzebiatowie, Straż Miejska, Straż Graniczna, Żandarmeria Wojskowa oraz Straż Pożarna.

KOMISARIAT POLICJI

Komisariat Policji zlokalizowany jest przy ulicy II Pułku Ułanów 4 w Trzebiatowie. Jego struktura organizacyjna składa się z: Kierownictwa, Zespołu Kryminalnego, Zespołu Dzielnicowych oraz Zespołu Patrolowo-Interwencyjnego. Każdy z ww. zespołów podlega pod Komendę Główną Policji.

STRAŻ MIEJSKA

Straż Miejska to komórka organizacyjna Urzędu Miejskiego, której siedziba mieści się przy ulicy Rynek 15 w Trzebiatowie. Do zadań Straży Miejskiej należy:

- ochrona spokoju i porządku w miejscach publicznych na terenie Gminy Trzebiatów,
- czuwanie nad porządkiem i kontrola ruchu drogowego,
- współdziałanie z właściwymi podmiotami w zakresie ratowania życia i zdrowia obywateli, pomocy w usuwaniu awarii technicznych i skutków klęsk żywiołowych oraz innych miejscowych zagrożeń,
- zabezpieczenie miejsca przestępstwa, katastrofy lub innego podobnego zdarzenia, a także miejsc zagrożonych takim zdarzeniem,
- ochrona obiektów komunalnych i urządzeń użyteczności publicznej,
- współdziałanie z organizatorami oraz innymi służbami w ochronie porządku podczas trwania imprez i zgromadzeń publicznych,
- doprowadzenie osób nietrzeźwych do izby wytrzeźwień lub miejsca ich zamieszkania,
- konwojowanie dokumentów, przedmiotów wartościowych lub wartości pieniężnych na potrzeby Gminy Trzebiatów.

STRAŻ GRANICZNA

Za bezpieczeństwo w Gminie Trzebiatów odpowiada także Morski Oddział Straży Granicznej z siedzibą w Rewalu, który mieści się przy ulicy Dworcowej 2. Do głównych zadań realizowanych przez Straż Graniczną należy:

- ochrona morskiej granicy państwa,
- organizowanie i kontrolowanie ruchu granicznego w podległym przejściu granicznym w Mrzeżynie (dozwolona jest tylko odprawa jednostek rybackich o polskiej przynależności),
- wydawanie zezwoleń na przekraczanie granicy państwa, w tym wiz,
- kontrola legalności pobytu i zatrudnienia cudzoziemców,
- rozpoznawanie, zapobieganie i wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców w zakresie właściwości Straży Granicznej,
- zapewnienie bezpieczeństwa w komunikacji i zapewnienie porządku publicznego w rejonie przejścia granicznego oraz w strefie nadgranicznej,
- nadzór nad eksploatacją polskich obszarów morskich oraz przestrzegania przepisów przez statki.

ŻANDARMERIA WOJSKOWA

Na obszarze Gminy Trzebiatów swoją siedzibę ma także placówka Żandarmerii Wojskowej znajdująca się przy ulicy Zagórskiej 16 w Trzebiatowie. Placówka zakresem swojej działalności obejmuje w szczególności powiat gryficki. Jej głównym zadaniem jest zapewnienie przestrzegania dyscypliny wojskowej na podległym jej obszarze oraz ochrona porządku publicznego na terenach i obiektach wojskowych i w miejscach publicznych.

OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA

Na terenie Gminy Trzebiatów funkcjonują 3 jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej. Należą do nich: Ochotnicza Straż Pożarna w Trzebiatowie, Ochotnicza Straż Pożarna w Mrzeżynie oraz Ochotnicza Straż Pożarna w Gołańczy Pomorskiej. Wszystkie są włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

PROGRAM „BEZPIECZNE MIASTO”

Od 1998 r. w ramach Programu „Bezpieczne Miasto” współpracują Policja, Straż Graniczna, Żandarmeria Wojskowa oraz Straż Miejska. Głównym celem współpracy jest poprawa bezpieczeństwa i porządku publicznego w Gminie Trzebiatów. Jest to całościowy plan przedsięwzięć na rzecz przeciwdziałania łamaniu prawa i zjawiskom z tym związanym.

SYSTEM MONITOROWANIA

Na terenie Gminy Trzebiatów funkcjonuje system monitorowania. Monitoring obejmuje miejsce newralgiczne (skrzyżowania, wyjazdy) oraz obszar Rynku Trzebiatowskiego. Ponadto w zakresie zabezpieczenia obiektów zabytkowych dodatkowo zamontowano w 2022 r. kamerę z pamięcią wewnętrzną naprzeciw Baszty Kaszanej.

2. Sfera gospodarcza

2.1 Podmioty gospodarcze i lokalny rynek

Poziom przedsiębiorczości w Gminie Trzebiatów jest na dobrym poziomie, na co wskazuje systematyczny wzrost liczby przedsiębiorstw działających na obszarze Gminy.

Tabela przedstawia dane na temat zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w Gminie Trzebiatów w odniesieniu do obszaru miejskiego oraz wiejskiego w latach 2017-2021.

Tabela 21 Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Gminie Trzebiatów w odniesieniu do obszaru miejskiego oraz wiejskiego w latach 2016-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Gmina Trzebiatów	1 836	1 880	1 892	1 910	1 973
Gmina Trzebiatów - obszar miejski	1 193	1 225	1 222	1 227	1 267
Gmina Trzebiatów - obszar wiejski	643	655	670	683	706

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 06.03.2023 r.)

Analiza danych dotyczących liczby podmiotów gospodarczych w Gminie Trzebiatów wykazała ogólny wzrost, pomimo ogólnopolskiego kryzysu gospodarczego w wyniku pandemii koronawirusa. Należy zatem ocenić tę sytuację bardzo pozytywnie. Warto zaznaczyć, że większy udział mają przedsiębiorcy zarejestrowani w miejscowości Trzebiatów, niż na obszarze wiejskim, co jest często spotykanym zjawiskiem.

Kolejnym wskaźnikiem obrazującym lokalny rynek pracy jest podział podmiotów gospodarczych zgodnie z liczbą pracowników na:

- mikroprzedsiębiorstwa – do 9 osób,
- małe przedsiębiorstwa – między 10 a 49 osób,
- średnie przedsiębiorstwa – między 50 a 249 osób,
- duże przedsiębiorstwa – powyżej 250 osób.

Następna tabela przedstawia dane dotyczące liczby podmiotów gospodarczych, według klas wielkości, zarejestrowanych w Gminie Trzebiatów w latach 2017-2021.

Tabela 22 Liczba podmiotów gospodarczych, według klas wielkości, zarejestrowanych w Gminie Trzebiatów w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
mikroprzedsiębiorstwa	1 780	1 829	1 845	1 863	1 925
małe przedsiębiorstwa	49	46	42	42	43
średnie przedsiębiorstwa	4	4	4	4	4
duże przedsiębiorstwa	3	1	1	1	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 06.03.2023 r.)

Analiza danych na temat struktury przedsiębiorstw wykazała, że w Gminie Trzebiatów dominują mikroprzedsiębiorstwa, które w 2021 r. stanowiły ok. 98 % wszystkich podmiotów zarejestrowanych w Gminie, ponadto w badanym okresie ich liczba uległa wzrostowi. Natomiast w przypadku małych i dużych przedsiębiorstw nastąpił niewielki spadek, a w odniesieniu do średnich przedsiębiorstw nie nastąpiła żadna zmiana. Warto zaznaczyć, że w Gminie działa jeden duży podmiot gospodarczy, który pozwala znaleźć pracę lokalnej społeczności i wpływa pozytywnie na sytuację gospodarczą Gminy.

Lokalny rynek w Gminie Trzebiatów jest oparty przede wszystkim na sektorze prywatnym, a co istotne to w jego obszarze można zauważyć największe zmiany w zakresie liczebności. Z kolei w przypadku sektora publicznego liczba podmiotów notuje niewielki wzrost, w badanym okresie jest to zmiana o 3 jednostki.

Tabela przedstawia szczegółowe dane na temat liczby podmiotów gospodarczych w podziale na sektor publiczny i prywatny w Gminie Trzebiatów w latach 2017-2021.

Tabela 23 Liczba podmiotów gospodarczych w sektorze publicznym i prywatnym w Gminie Trzebiatów w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
sektor publiczny	135	135	137	138	138
sektor prywatny	1 693	1 735	1 744	1 758	1 821

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 06.03.2023 r.)

Analiza powyższych danych potwierdziła, że w Gminie Trzebiatów największy wzrost zauważalny jest w przypadku sektora prywatnego, natomiast w przypadku sektora publicznego mamy do czynienia z bardzo niewielkim spadkiem liczby podmiotów gospodarczych.

Kolejnym wskaźnikiem obrazującym lokalny rynek jest podział przedsiębiorstw zgodnie z tzw. Polską Klasyfikacją Działalności (PKD), która stanowi umownie przyjęty, hierarchicznie usystematyzowany podział działalności gospodarczych wykonywanych przez podmioty gospodarcze. Aktualnie obowiązująca PKD została wprowadzona na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z 2007 r.

Zgodnie ze wspomnianą klasyfikacją sekcje przedstawione w następnej tabeli dotyczą następujących działalności gospodarczych:

- sekcja A – rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo;
- sekcja B – górnictwo i wydobywanie;
- sekcja C – przetwórstwo przemysłowe;
- sekcja D – wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych;
- sekcja E – dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami;
- sekcja F – budownictwo;
- sekcja G – handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych i motocykli;
- sekcja H – transport i gospodarka magazynowa;
- sekcja I – działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi;
- sekcja J – informacja i komunikacja;
- sekcja K – działalność finansowa i ubezpieczeniowa;
- sekcja L – działalność związana z obsługą rynku nieruchomości;
- sekcja M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna;
- sekcja N – działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca;
- sekcja O – administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenie społeczne;
- sekcja P – edukacja;

- sekcja Q – opieka zdrowotna i pomoc społeczna;
- sekcja R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją;
- sekcja S i T – pozostała działalność usługowa, gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników oraz produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby.

W tabeli zaprezentowano podmioty gospodarcze według sekcji PKD 2007 zarejestrowane w Gminie Trzebiatów w latach 2017-2021.

Tabela 24 Liczba podmiotów gospodarczych według sekcji PKD 2007 w Gminie Trzebiatów w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
sekcja A	28	25	27	26	25
sekcja C	108	109	118	117	125
sekcja D	3	3	3	3	1
sekcja E	7	6	6	4	4
sekcja F	185	196	220	244	268
sekcja G	427	439	413	408	412
sekcja H	78	79	79	79	77
sekcja I	257	268	265	253	270
sekcja J	19	20	23	22	26
sekcja K	44	43	42	44	42
sekcja L	208	215	219	221	225
sekcja M	95	102	100	102	99
sekcja N	54	56	52	55	56
sekcja O	8	8	8	8	8
sekcja P	46	43	40	41	45

	2017	2018	2019	2020	2021
sekcja Q	98	92	95	98	97
sekcja R	40	39	40	43	44
sekcja S i T	125	128	132	131	137

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 06.03.2023 r.)

Analiza danych na temat rodzaju działalności gospodarczej w Gminie Trzebiatów ukazała, że największy udział mają podmioty z sekcji G, czyli handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych i motocykli. Duży odsetek przedsiębiorstw stanowią również następujące sekcje:

- budownictwo;
- działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi;
- działalność związana z obsługą rynku nieruchomości;
- pozostała działalność usługowa, gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników oraz produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby;
- przetwórstwo przemysłowe.

Gmina Trzebiatów podejmuje wiele działań na rzecz lokalnego rynku pracy. Przede wszystkim oferuje pomoc de minimis dla przedsiębiorców w formie zwolnienia od podatku od nieruchomości w określonych przypadkach (na mocy uchwały nr L/425/14 Rady Miejskiej w Trzebiatowie z dnia 29 maja 2014 r.). Ponadto Gmina współpracuje z przedsiębiorcami w zakresie udzielania wsparcia w procesie rejestracji działalności gospodarczej – pomaga wypełnić wnioski, udziela porad prawnych oraz wskazówek na temat prowadzenia działalności. Co istotne Gmina udzielała również pomocy dla przedsiębiorców w okresie pandemii, między innymi poprzez zwolnienia z przedłużenia terminu płatności rat podatku od nieruchomości czy umorzenia/odroczenia/rozłożenie na raty płatności w trybie Ordynacji podatkowej.

2.2 Rynek pracy

Rynek pracy na terenie Gminy Trzebiatów kształtowany jest głównie przez sektor prywatny, tj. 92,30% ogółu podmiotów gospodarki narodowej, w którym dominują osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (stan na koniec grudnia 2021 r.).

OSOBY PRACUJĄCE

Z punktu widzenia aktywności ekonomicznej, ludność dzieli się na osoby pracujące, bezrobotnych zarejestrowanych oraz osoby bierne zawodowo.

Pracującymi są osoby wykonujące pracę przynoszącą zarobek w formie wynagrodzenia za pracę bądź dochód. Do osób pracujących zalicza się m.in. osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy, osoby pracujące na własny rachunek, osoby wykonujące pracę nakładczą, agentów, członków spółdzielni rolniczej oraz duchownych.

W 2021 r. na obszarze Gminy Trzebiatów zatrudnione były 1 952 osoby. W tabeli przedstawiono dane dotyczące liczby osób zatrudnionych w Gminie z uwzględnieniem podziału na płeć w latach 2017-2021.

Tabela 25 Pracujący na terenie Gminy Trzebiatów w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
ogółem	2 105	2 028	1 911	1 896	1 952
mężczyźni	986	934	861	831	825
kobiety	1 119	1 094	1 050	1 065	1 127

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 06.03.2023)

W latach 2017-2020 liczba osób zatrudnionych na terenie Gminy systematycznie spadała, a następnie w 2021 r. odnotowano wzrost. W analizowanym okresie liczba zatrudnionych kobiet przeważała nad liczbą pracujących mężczyzn – w 2021 r. kobiety stanowiły 57,74% ogółu pracujących na obszarze Gminy.

Kolejna tabela prezentuje dane dotyczące liczby osób pracujących na 1000 ludności w Gminie Trzebiatów w porównaniu do powiatu gryfickiego, województwa zachodniopomorskiego i Polski w latach 2017-2021.

Tabela 26 Pracujący na 1000 ludności w Gminie Trzebiatów w odniesieniu do powiatu, województwa i kraju w latach 2017-2021

	2017	2 018	2 019	2 020	2 021
Gmina Trzebiatów	129	125	118	124	129
powiat gryficki	142	141	144	148	150
województwo zachodniopomorskie	210	214	218	219	222
Polska	247	251	255	254	259

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 06.03.2023)

Według danych przedstawionych w tabeli liczba osób pracujących na 1000 ludności w Gminie Trzebiatów w 2021 r. wynosiła 129 i była niższa od średniej dla powiatu gryfickiego, województwa zachodniopomorskiego oraz Polski.

OSOBY BEZROBOTNE

Kolejną z analizowanych grup są osoby bezrobotne. Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy bezrobotnym jest osoba:

- która ukończyła 18 lat i nie osiągnęła wieku emerytalnego,
- niezatrudniona i niewykonywająca innej pracy zarobkowej,
- zdolna i gotowa o podjęciu zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy,
- zarejestrowana we właściwym dla miejsca zameldowania Powiatowym Urzędzie Pracy,
- poszukująca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

Do pełnej analizy bezrobocia, konieczne jest uwzględnienie, jak kształtuje się sytuacja bezrobocia jawnego (zarejestrowanego) oraz utajnionego (ukrytego). W skład bezrobocia jawnego wchodzi osoby, które zgłosiły się do urzędu pracy i są zarejestrowane jako osoby bezrobotne. Bezrobocie ukryte są to osoby nieaktywne zawodowo, ale przy tym nieobjęte ewidencją z powodu niezarejestrowania w powiatowych urzędach pracy. Wszelkie statystyki zawierają jedynie bezrobocie jawne, co przyczynia się do tego, że nie obrazują one w pełni stanu faktycznego bezrobocia.

W 2022 r. w Gminie Trzebiatów liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych wynosiła 247, w tym 179 kobiet (72,47%) oraz 68 mężczyzn (27,53%). Większy udział kobiet wśród bezrobotnych może wynikać z niższych kwalifikacji zawodowych, braku aktywizacji zawodowej lub pełnieniu innych funkcji społecznych, jak na przykład wychowanie dzieci. Osoby bezrobotne poniżej 30. roku życia stanowiły 23,08% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, co nie jest zjawiskiem korzystnym. Sytuacja taka może świadczyć o niedostosowaniu osób młodych do potrzeb rynku pracy lub mogą oni być mniej atrakcyjni dla pracodawców ze względu na brak doświadczenia zawodowego. 28,34% to grupa osób bezrobotnych powyżej 50. roku życia. Osoby długotrwale bezrobotne, które pozostają bez pracy przez okres dłuższy niż 12 miesięcy w ciągu ostatnich dwóch lat. W 2022 r. stanowiły one 34,82% ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych na obszarze Gminy Trzebiatów.

Tabela przedstawia dane dotyczące bezrobocia rejestrowanego na terenie Gminy Trzebiatów w latach 2017-2022

Tabela 27 Bezrobotni zarejestrowani w urzędach pracy na terenie Gminy Trzebiatów w odniesieniu do powiatu, województwa i kraju w latach 2017-2022

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	ogółem					
Gmina Trzebiatów	444	399	329	393	270	247
powiat gryficki	2 137	1 672	1 449	1 691	1 304	1 215
województwo zachodniopomorskie	52 599	46 002	41 771	52 018	43 446	40 144
Polska	1 081 746	968 888	866 374	1 046 432	895 203	812 301
	kobiety					
Gmina Trzebiatów	274	259	226	244	187	179
powiat gryficki	1 275	1 066	932	1 101	914	804
województwo zachodniopomorskie	30 577	27 119	24 254	28 516	24 288	22 600
Polska	595 530	542 642	479 415	561 606	481 935	436 409

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	mężczyźni					
Gmina Trzebiatów	170	140	103	149	83	68
powiat gryficki	862	606	517	590	390	411
województwo zachodniopomorskie	22 022	18 883	17 517	23 502	19 158	17 544
Polska	486 216	426 246	386 959	484 826	413 268	375 892
	osoby do 30. Roku życia zarejestrowane jako bezrobotne					
Gmina Trzebiatów	110	101	74	107	65	57
powiat gryficki	554	457	394	479	332	309
województwo zachodniopomorskie	12 418	11 084	9 984	12 633	9 261	8 562
Polska	282 366	251 994	222 972	271 158	210 910	194 496
	osoby powyżej 50. Roku zarejestrowane jako bezrobotne					
Gmina Trzebiatów	154	117	96	105	79	70
powiat gryficki	671	478	421	418	347	326
województwo zachodniopomorskie	16 283	13 814	12 537	14 447	12 656	11 818
Polska	298 561	262 704	235 672	268 763	240 814	218 918
	długotrwale bezrobotni					
Gmina Trzebiatów	164	112	92	111	108	86
powiat gryficki	938	675	543	628	597	517
województwo zachodniopomorskie	28 774	23 750	20 506	25 022	24 984	21 471
Polska	594 789	507 235	432 438	515 776	506 454	419 680

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 06.03.2023)

W Gminie Trzebiatów w latach 2017-2019 można zauważyć zmniejszanie się liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych, następnie w 2020 r. nastąpił wzrost oraz ponowny

spadek w latach 2021-2022. W pozostałych omawianych jednostkach administracyjnych sytuacja kształtuje się podobnie.

Ważną kwestią w przypadku lokalnego rynku pracy jest stopień bezrobocia w danej gminie, który określany jest przez udział osób bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym. Tabela prezentuje, jak kształtuje się sytuacja w Gminie Trzebiatów w porównaniu do powiatu gryfickiego, województwa zachodniopomorskiego i Polski w latach 2017-2021.

Tabela 28 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Trzebiatów w odniesieniu do powiatu, województwa i kraju w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Gmina Trzebiatów	4,2	3,9	3,2	4,2	3,0
powiat gryficki	5,6	4,4	3,9	4,9	3,8
województwo zachodniopomorskie	5,0	4,4	4,1	5,3	4,5
Polska	4,6	4,2	3,8	4,6	4,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 07.03.2023)

Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym kształtuje się malejąco w analizowanym okresie we wszystkich badanych jednostkach administracyjnych. Wyjątkiem jest rok 2020, gdzie odnotowano wzrost w stosunku do roku poprzedniego, co może wynikać z faktu, że w tych latach panowała pandemia Covid-19, na skutek której wiele osób straciło pracę. W latach 2017-2021 Gmina Trzebiatów osiągała wartości wskaźnika niższe niż w powiecie, województwie i kraju.

1.1 Współpraca krajowa i międzynarodowa

Współpraca z gminami partnerskimi

Gmina Trzebiatów współpracuje z polskimi gminami: Brwinów i Istebna oraz niemieckimi gminami: Wandlitz i Großräschen.

Brwinów jest miastem w województwie mazowieckim, w powiecie pruszkowskim 25 km od centrum Warszawy. Od 1950 roku Brwinów posiada prawa miejskie, według ostatnich danych miasto liczy ok. 14. tysięcy mieszkańców. Gminą partnerską Trzebiatowa jest od 2008 roku.

Gmina Brwinów przekazała 70 tys. zł. na pomoc podczas powodzi w 2008 r., która dotknęła Gminę Trzebiatów. Wsparła również finansowo kwotą 100 tys. zł budowę promenady nadmorskiej w Mrzeżynie w 2018 roku.

We wrześniu 1939 r. rozegrała się pod Brwinowem bitwa 36. pułku piechoty Legii Akademickiej z wojskami niemieckimi, która opóźniła marsz hitlerowców na Warszawę. Po wojnie pułk stacjonował w Trzebiatowie. Kolejne Jednostki Wojskowe, z obecną włącznie, stacjonujące w Trzebiatowie kultywowały tradycje 36. Pułku Piechoty Legii Akademickiej.

Istebna jest miejscowością turystyczną położoną w Beskidzie Śląskim w pobliżu granicy z Czechami i Słowacją na zboczach Złotego Gronia na wysokości 590-620 m n.p.m. Przez miejscowość przepływa rzeka Olza. Wraz z Jaworzynką i Koniakowem tworzy tzw. „beskidzką trójwieś”. Największą sławę "beskidzkiej trójwsi" przyniosły koronki koniakowskie, wykonywane od końca XIX w. aż po dzień dzisiejszy. Koniakowskie koronki znane są na całym świecie.

W dniach 7-9 września 2020 r. Trzebiatów gościł delegację z Gminy Istebna. Podczas spotkania prowadzone były rozmowy dotyczące reaktywowania współpracy w ramach partnerstwa obu gmin. Omawiane były tematy m.in. wymiany dzieci i młodzieży, współpracy stowarzyszeń i klubów sportowych. Goście z Istebnej zwiedzili również Miasto Słonia oraz odwiedziły nadmorskie Mrzeżyno.

Wandlitz – gmina w Niemczech, w kraju związkowym Brandenburgia w powiecie Barnim, położona ok. 25 km od Berlina i ok. 15 km na wschód od Oranienburga. Gmina liczy ok. 22

tys. mieszkańców. Nieopodal znajdowało się strzeżone osiedle kierownictwa NRD Waldsiedlung Wandlitz.

Bardzo prężna współpraca z niemiecką gminą Wandlitz odbywa się na wielu płaszczyznach, m.in. takich jak wymiana doświadczeń i informacji, gospodarka, sport, turystyka i wypoczynek, kultura i sztuka, współpraca szkół oraz spotkania seniorów.

Stworzony projekt wymiany kierowany jest przede wszystkim do organizacji i stowarzyszeń, szkół, sportowców i innych grup mieszkańców, którzy realizują program wymiany w imię lepszego wzajemnego poznania, pokonywania istniejących jeszcze w obu społeczeństwach – polskim i niemieckim – barier i stereotypów.

Großräschen – miasto w Niemczech w kraju związkowym Brandenburgia, w powiecie Oberspreewald-Lausitz. Położenie w malowniczej Krainie Łużyckiej, wśród rzek i jezior, umożliwia zobaczenie przepięknych krajobrazów. Pieszo, rowerem lub kajakiem, można przemierzyć wiele interesujących szlaków, podziwiając liczne zabytki kultury. Od 1965 roku Großräschen posiada prawa miejskie, według ostatnich danych miasto liczy prawie 11 tysięcy mieszkańców. Rozwija się tu przede wszystkim przemysł metalowy, energetyczny, motoryzacyjny oraz recykling. W ostatnim okresie powrócono do długoletnich tradycji górniczych miasta, poprzez wznowienie działalności kopalni węgla brunatnego. Duży wpływ na nawiązanie partnerskich stosunków między Großräschen a Trzebiatowem, miało osobiste zaangażowanie śp. Pastora Hansa Udo Voglera, Honorowego Obywatela Miasta Trzebiatów.

Zakres współpracy, w którym gminy partnerskie rozwijają horyzonty to przede wszystkim wzajemne spotkania młodzieży i nauczycieli szkół gminnych w celu lepszego poznania historii i współczesności, wymianę wakacyjną uczniów, wzajemne uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych i innych imprezach, organizowanych przez stowarzyszenia, kluby sportowe oraz instytucje kulturalne działające na terenach poszczególnych gmin.

Współpraca partnerska i promowanie w jej ramach walorów Gminy Trzebiatów owocuje zwiększającym się sukcesywnie wyborem spędzenia urlopu w lokalnych miejscowościach

turystycznych przez mieszkańców gmin partnerskich, zwłaszcza Brwinowa i Wandlitz.

Współpraca w ramach stowarzyszeń

Gmina Trzebiatów przystąpiła do stowarzyszenia pn. „Konwent Współpracy Samorządowej Polska – Ukraina” na podstawie uchwały nr LI/397/22 Rady Miejskiej w Trzebiatowie z dnia 25 sierpnia 2022 r.

Konwent Współpracy Samorządowej Polska – Ukraina jest stowarzyszeniem polskich jednostek samorządu terytorialnego, posiadających partnerów po stronie ukraińskiej, bądź wyrażających wolę nawiązania takiej współpracy. Głównym celem Konwentu jest pomoc i wspieranie Członków w rozwijaniu współpracy z ukraińskimi samorządami w duchu wzajemnej korzyści z uwzględnieniem możliwości wykorzystania wsparcia z zewnętrznych źródeł finansowania oraz realizacja wspólnych przedsięwzięć w zakresie wymiany młodzieżowej, kulturalnej i edukacyjnej. W skład konwentu wchodzi kilkanaście jednostek samorządu terytorialnego różnego szczebla.

Gmina Trzebiatów na mocy uchwały nr IX/75/15 Rady Miejskiej w Trzebiatowie z dnia 25 czerwca 2015 r. stała się członkiem Stowarzyszenia Rybacka Lokalna Grupa Działania Pomorza Zachodniego.

W skład **Stowarzyszenia Rybacka Lokalna Grupa Działania Pomorza Zachodniego** wchodzi osiem gmin (w tym cztery gminy wiejskie i cztery gminy miejsko-wiejskie): Brojce, Dziwnów, Golczewo, Karnice, Płoty, Rewal, Świerżno i Trzebiatów.

Celem Stowarzyszenia jest między innymi zahamowanie zmniejszającego się znaczenia sektora rybackiego, działanie na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów rybackich, poprawa jakości życia społeczności rybackich, związanych z rybołówstwem, a także aktywizacja i integracja środowisk rybackich.

Gmina Trzebiatów uchwałą nr XXII/ 180 /12 Rady Miejskiej w Trzebiatowie z dnia 31 maja 2012 r. w przystąpiła do stowarzyszenia: Trzebiatowska Organizacja Turystyczna „Ujście Regi”.

Trzebiatowska Organizacja Turystyczna „Ujście Regi” za główne cele swojej działalności uznaje: kreowanie wizerunku Gminy Trzebiatów jako regionu atrakcyjnego turystycznie;

wspieranie i rozwój rynku turystycznego w Gminie; budowę lokalnego systemu informacji turystycznej; wspieranie lokalnej przedsiębiorczości w dziedzinie turystyki, kultury, sportu i rekreacji; działania na rzecz poprawy infrastruktury turystycznej na terenie gminy. Cele powyższe zamierza realizować przy współpracy z samorządem lokalnym, podmiotami gospodarczymi oraz osobami, instytucjami i organizacjami zainteresowanymi rozwojem turystycznym gminy.

Gmina Trzebiatów stała się członkiem LGD „Gryflandia” na mocy uchwały nr XVI/162/08 Rady Miejskiej w Trzebiatowie z dnia 28 lutego 2008 r.

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Gryflandia” zostało powołane na obszarze sześciu gmin powiatu gryfickiego: Brojce, Gryfice, Karnice, Płoty, Rewal, Trzebiatów.

LGD jest partnerstwem trójsektorowym, składającym się z przedstawicieli sektora publicznego, gospodarczego i społecznego zlokalizowanych na obszarze gmin będących jego członkami.

Struktura LGD ze względu na podział sektory pozwala m.in. na inicjowanie działań na rzecz poprawy zatrudnienia i tworzenia miejsc pracy. Znaczna liczba podmiotów z sektora publicznego i społecznego umożliwia zarówno przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu, jak i pozwala na podejmowanie działań z zakresu ekonomii społecznej i usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym. Obecna struktura LGD daje również szansę na rewitalizację fizyczną, gospodarczą i społeczną ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich.

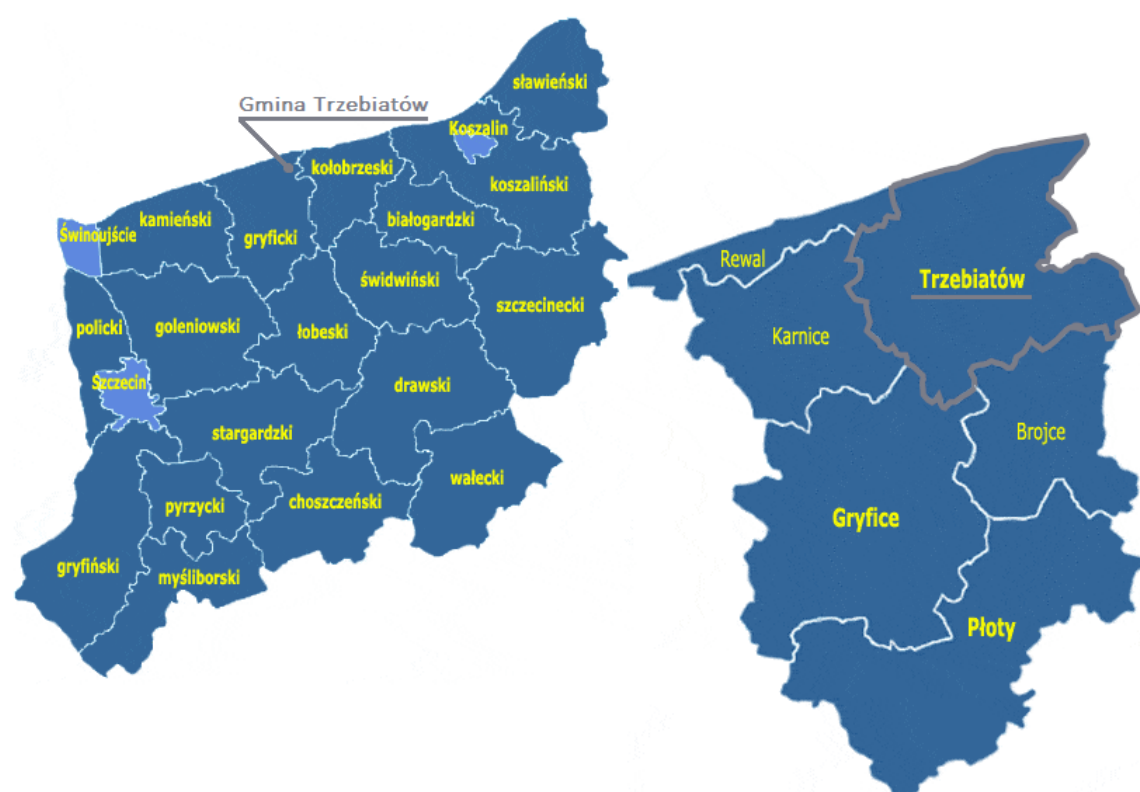
2. Sfera przestrzenna

2.1 Przestrzeń i środowisko

POŁOŻENIE ADMINISTRACYJNE

Gmina Trzebiatów stanowi nadmorską gminę miejsko-wiejską. Znajduje się w powiecie gryfickim, w województwie zachodniopomorskim. Na mapach zaprezentowano jej położenie w granicach powiatu oraz województwa.

Mapa 1 Lokalizacja Gminy Trzebiatów na mapach powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://gminy.pl/powiaty/363.html> oraz <http://gminy.pl/województwa/16.html> (dostęp: 08.03.2023 r)

Gmina jest jedną z sześciu gmin powiatu gryfickiego oraz jedną ze stu trzynastu gmin województwa zachodniopomorskiego. Graniczy z następującymi jednostkami samorządu terytorialnego:

- od zachodu z gminami Rewal i Karnice (powiat gryficki);
- od południowego zachodu z gminą Gryfice (powiat gryficki);
- od południa z gminą Brojce (powiat gryficki);

- od wschodu z gminą wiejską Kołobrzeg oraz gminą Siemysł (powiat kołobrzeski).

Natomiast granicę północną na odcinku ok. 14,5 km wyznacza brzeg Morza Bałtyckiego.

Kolejna mapa przedstawia położenie Gminy Trzebiatów na mapie Polski.

Mapa 2 Lokalizacja Gminy Trzebiatów na mapie kraju

Źródło: <http://www.trzebiatow.pl/asp/start,0> (dostęp: 08.03.2023 r.)

Na terenie Gminy znajduje się 21 sołectw. Są to następujące jednostki pomocnicze: Białoboki, Bieczyno, Chomętowo, Gąbin, Gołańcz Pom. I, Gołańcz Pom. II, Gorzysław, Gosław, Kłodkowo, Lewice, Mirosławice, Mrzeżyno, Nowielice, Roby, Rogozina, Sadlno, Siemidarżno, Trzebusz, Trzebusz Osiedle, Wlewo, Włodarka. Ponadto na terenie Gminy Trzebiatów znajdują się trzy osiedla: Jaromin, Za Regą i Rogowo.

ŁAD PRZESTRZENNY

Zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym jednym z zadań własnych gminy jest ład przestrzenny. Jego realizacja jest oparta przede wszystkim na uchwaleniu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a także wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

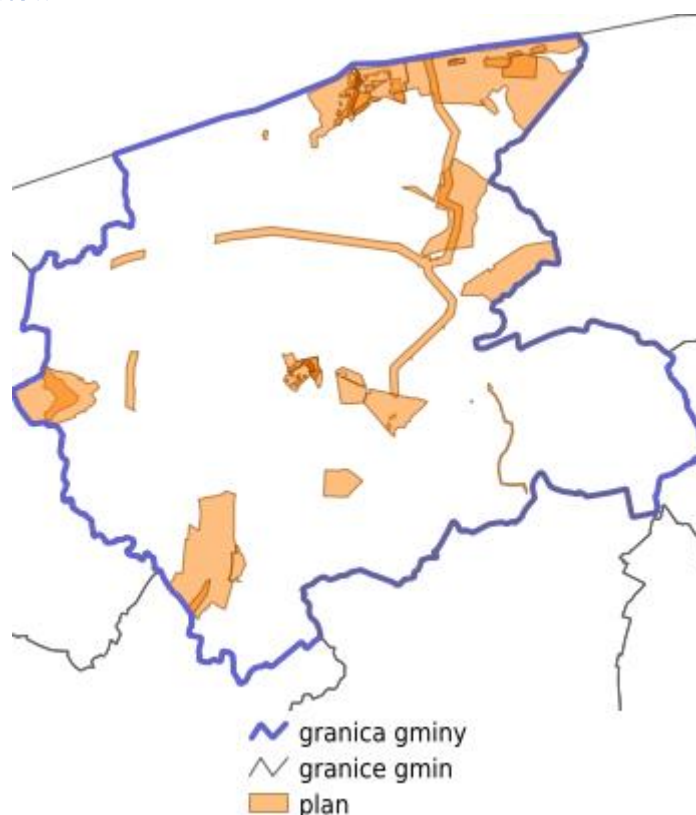
Na moment sporządzania Diagnozy w Gminie Trzebiatów obowiązuje Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Trzebiatów sporządzona na podstawie uchwały nr XXXI/301/17 Rady Miejskiej w Trzebiatowie

z dnia 23 lutego 2017 r. (tekst ujednolicony został ogłoszony na mocy uchwały nr XLVII/403/18 Rady Miejskiej w Trzebiatowie z dnia 29 marca 2018 r.)

Zgodnie z systemem informacji przestrzennej na obszarze Gminy Trzebiatów obowiązują 73 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (stan na 06.03.2023 r.). Pokrywają one jedynie ok. 17% powierzchni całej Gminy. Są to przede wszystkim tereny zurbanizowane lub przeznaczone pod zabudowę. Plany nie obejmują terenów użytkowanych rolniczo, poza terenami pod inwestycje infrastrukturalne, jak gazociąg Baltic Pipe i elektrownie wiatrowe. Ponadto planami objęty jest cały pas nadmorski: Mrzeżyno, Rogowo oraz w dużej części miejscowość Trzebiatów, a także nowe tereny inwestycyjne zlokalizowane przy drodze w kierunku Kołobrzegu.

Mapa przedstawia pokrycie Gminy Trzebiatów miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

Mapa 3 Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obowiązujące w Gminie Trzebiatów

Źródło: <https://trzebiatow.e-mapa.net/wykazplanow/> (dostęp: 06.03.2023 r.)

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Wody powierzchniowe zlokalizowane na terenie Gminy Trzebiatów leżą w regionie wodnym Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego, należą one do dorzecza rzek pomorza. Sieć rzeczną tworzy Rega wraz z licznymi dopływami i kanałami melioracyjnymi. Ponadto niewielki fragment Gminy jest odwadniany przez rzekę Dębosznicą, która uchodzi do jeziora Resko Przymorskie. Wspomniane jezioro jest naturalnym zbiornikiem wodnym, które powstało w wyniku odcięcia dawnej zatoki od morza poprzez mierzeję.

Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego na obszarze Gminy Trzebiatów występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi ze strony rzek oraz morza.

Gmina Trzebiatów leży w granicach 13 zlewni Jednolitych Części Wód Powierzchniowych, z czego:

- 12 rzecznych:
  - RW600004296 – Kanał Mrzeżyno II,
  - RW60001942993 – Rega od Mołstowej do Zgniłej Regi,
  - RW600017416142 – Dopływ z Chomętowa,
  - RW600017432149 – Dopływ spod Gosławia,
  - RW6000174321699 – Dębosznicą,
  - RW60002242999 – Rega od Zgniłej Regi do ujścia,
  - RW600023416149 – Liwia,
  - RW60002342929 – Sarnia,
  - RW600023432129 – Stara Rega,
  - RW6000223429 – Błotnica od jeziora Resko Przymorskie do ujścia,
  - RW600023427929 – Otoczka,
  - RW60002342994 – Zgniła Rega,
- jednej jeziornej:
  - LW20865 – Resko Przymorskie,
- dwóch bezpośrednich zlewni morza:
  - CWDO1214,
  - CWDO1301.

Natomiast wzdłuż brzegu morza Bałtyckiego w granicach Gminy zlokalizowana jest jednolita część wód przybrzeżnych – CWIIWB8 Sarbinowo-Dziwna.

Zgodnie z Monitorowaniem GIOŚ z 2018 r. stan wód powierzchniowych (Dębosznicza, Rega od Mołstowej do Zgniłej Regi oraz Rega od Zgniłej Regi do ujścia) oceniany jest jako zły. Podobnie sytuacja wygląda w przypadku jednolitej części wód przybrzeżnych, gdzie jej stan również określany jest jako zły.

Gmina Trzebiatów znajduje się poza zasięgiem głównych zbiorników wód podziemnych. Zasadnicza część Gminy położona jest w obrębie Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 8, wschodnie krańce gminy znajdują się w obszarze JCWPd nr 9, natomiast zachodni skrawek Gminy zlokalizowany jest w obszarze JCWPd nr 6.

Występujące na obszarze Gminy wody mają duże znaczenie, ponieważ stanowią źródło zaopatrzenia mieszkańców w wodę pitną. Zasilane są przede wszystkim poprzez infiltrację opadów atmosferycznych oraz przez napływ wód z obszaru Równiny Drawskiej.

Na terenie Gminy nie ma zlokalizowanych punktów monitoringu jakości wód podziemnych prowadzonych przez GIOŚ. Jednakże stan ogólny wód podziemnych na terenie gminy określany jest jako dobry.

Gleby na terenie Gminy Trzebiatów zlokalizowane są przede wszystkim na glinach oraz piaskach zwałowych i dolinowych. Natomiast gleby gruntów ornych stanowią w większości gleby brunatne wyługowane oraz gleby odgórnie oglejone na utworach dwuczłonowych. Z kolei w lasach dominują gleby bielcowe z nieznacznym udziałem gleb odgórnie oglejonych i brunatnych wyługowanych. Gleby użytków zielonych to przede wszystkim torfy niskie. Ponadto w dawnych zbiornikach wodnych występują liczne czarne ziemie oraz mursze. Co istotne na terenie całej Gminy występują liczne torfowiska.

Na obszarze Gminy występują gleby dość dobrej jakości – gleby dobre (klasa bonitacyjna III) i średnie (klasa IV) stanowią prawie 90% powierzchni gruntów ornych.

Gmina Trzebiatów charakteryzuje się niedużą lesistością, jest to ok. 14% powierzchni Gminy. Lasy skoncentrowane są w szczególności w pasie wydmy nadmorskich i w południowej części Gminy. Przeważają wśród nich lasy borowe, z dużym udziałem

sosny i modrzewia. Ponadto na stromych zboczach dolin rzecznych i krawędziach Pradoliny występują pasy ciernistych zarośli, tzw. czyżni.

FORMY OCHRONY PRZYRODY

Zgodnie z Centralnym Rejestrem Formy Ochrony Przyrody na obszarze Gminy Trzebiatów znajduje się siedem form ochrony przyrody:

- rezerwat przyrody Nadmorski bór bażynowy w Mrzeżynie,
- rezerwat przyrody Roby,
- Obszar Natura 2000 Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski,
- Obszar Natura 2000 Ostoja na Zatoce Pomorskiej,
- Obszar Natura 2000 Dorzecze Regi,
- Obszar Natura 2000 Zatoka Pomorska,
- Obszar Natura 2000 Wybrzeże Trzebiatowskie.

Rezerwat przyrody Nadmorski bór bażynowy w Mrzeżynie został utworzony na mocy Zarządzenia nr 118/2010 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 2 kwietnia 2010 r. (zmienionego zarządzeniem RDOŚ w Szczecinie z dnia 29 kwietnia 2016 r.). Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie w pełni wykształconego zbiorowiska leśnego boru bażynowego na typowym siedlisku wydm nadmorskich, a także ochrona bogatych stanowisk gatunków charakterystycznych dla tego zespołu roślinnego. Ponadto konieczna jest ochrona 124-letniego drzewostanu sosnowego wykształconego w karłowatej postaci, charakterystycznej dla tego siedliska.

Rezerwat przyrody Roby utworzono na mocy rozporządzenia nr 54/2007 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 27 września 2007 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Roby” (zmienionego rozporządzeniem nr 82/2007 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 27 listopada 2007 r.). Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie populacji cennych roślin naczyniowych i zarodnikowych, w tym wrzośca bagiennego, woskownicy europejskiej i rzadkich gatunków torfowców oraz renaturalizacja ich siedliska – zniekształconego torfowiska wysokiego typu bałtyckiego.

Obszar Natura 2000 Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski PLH320017 powstał w 2007 r. Plan zadań ochronnych dla Obszaru został wyznaczony poprzez Zarządzenie

RDOŚ w Szczecinie z dnia 31 marca 2014 r. (zmienione zarządzeniem RDOŚ w Szczecinie z dnia 28 czerwca 2017 r.). Obszar ten obejmuje dziewięć gmin: Kołobrzeg, Mielno, Ustronie Morskie, Rewal, Będzino, Dygowo, Kołobrzeg, Karnice i Trzebiatów. Na obszarze ostoi stwierdzono ponad 1000 gatunków roślin naczyniowych, ponadto jest to ostoja ptaków – występuje tam 27 gatunków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej, w tym na przykład bielik, bocian biały, bocian czarny, mewa czarnogłowa, sowa błotna, zimorodek, żuraw i inne.

Obszar Natura 2000 Ostoja na Zatoce Pomorskiej PLH990002 utworzono w 2008 r. Swoim zasięgiem obejmuje pięć gmin: Dziwnów, Rewal, Świnoujście, Międzyzdroje, Trzebiatów. Dla obszaru nie wyznaczono planu zadań ochrony ani planu ochrony. Obszar ten stanowi ostoję ptasią. Występują tu co najmniej 4 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. W okresie wędrówek i w okresie zimy spotyka się następujące gatunki: perkoz dwuczuby, perkoz rdzawoszyi, perkoz rogaty i inne.

Obszar Natura 2000 Dorzecze Regi PLH320049 ustanowiono w 2011 r. Obszar obejmuje szesnaście gmin z powiatu goleniowskiego, kołobrzeskiego, łobeskiego, świdwińskiego, gryfickiego, drawskiego. Dla obszaru nie wyznaczono planu zadań ochrony ani planu ochrony. Ostoja obejmuje dolinę rzeki Regi wraz z jej dopływami od miejscowości Świdwin, aż do jej ujścia blisko miejscowości Trzebiatów. Dolina Regi charakteryzuje się dużą różnorodnością rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt, jak na przykład czerwonończyk nieparek, głowacz białopłetwy, jelonek rogacz, koza, kozioróg dębosz, łosoś atlantycki, różanka, zalotka większa.

Obszar Natura 2000 Zatoka Pomorska PLB990003 został wyznaczony w 2004 r. Obejmuje on swoim zasięgiem gminy: Dziwnów, Kołobrzeg, Ustronie Morskie, Rewal, Świnoujście, Kołobrzeg, Międzyzdroje, Trzebiatów. Dla obszaru nie wyznaczono planu zadań ochrony ani planu ochrony. Występują na nim gatunki zwierząt ważne dla Europy, takie jak bielaczek, nur czarnoszyi, nur rdzawoszyi i perkoz rogaty.

Obszar Natura 2000 Wybrzeże Trzebiatowskie PLB320010 utworzono w 2007 r. Obszar obejmuje siedem następujących gmin: Dziwnów, Kamień Pomorski, Rewal, Świerzno, Kołobrzeg, Karnice, Trzebiatów. Plan zadań ochronnych został ustanowiony na mocy Zarządzenia RDOŚ w Szczecinie z dnia 29 kwietnia 2014 r. (zmienionego zarządzeniem

RDOŚ w Szczecinie z dnia 22 czerwca 2017 r.). Przedmiotem ochrony są między innymi: kania ruda, błotniak łąkowy, żuraw, rybitwa rzeczna, uszatka błotna, zimorodek, gąsiorek, mewa śmieszka, słowik szary i inne.

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA

Gmina posiada Program Ochrony Środowiska dla Gminy Trzebiatów na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028 przyjęty uchwałą nr XXIX/223/21 Rady Miejskiej w Trzebiatowie z dnia 28 stycznia 2021 r. Celami Programu są:

- Poprawa jakości powietrza,
- Poprawa klimatu akustycznego poprzez obniżenie hałasu do poziomu obowiązujących standardów,
- Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych,
- Poprawa gospodarki odpadami,
- Ochrona zdrowia i krajobrazu.

2.2 Infrastruktura drogowa i dostępność komunikacyjna

UKŁAD KOMUNIKACYJNY DRÓG

Układ komunikacyjny dróg na terenie Gminy Trzebiatów stanowią drogi wojewódzkie, powiatowe oraz gminne.

Przez teren Gminy przebiegają następujące drogi wojewódzkie: nr 102 relacji Kołobrzeg – Trzebiatów – Międzyzdroje, nr 103 relacji Trzebiatów – Kamień Pomorski, nr 109 relacji Płoty – Gryfice – Trzebiatów – Mrzeżyno.

W granicach Gminy funkcjonuje 10 dróg powiatowych. Należą do nich:

- 3152Z – od drogi wojewódzkiej nr 109 w m. Mrzeżyno – gr. pow. /Dźwirzyno/,
- 3139Z – Bieczynko – Bieczyno – Mrzeżyno,
- 3124Z – od drogi powiatowej nr 3139Z – Gorzysław,
- 3123Z – Nowielice, Gorzysław – Bieczyno,
- 3130Z – Gołańcz Pomorska – Gosław,
- 3128Z – Trzebiatów – Siemidarżno – Policzyno,
- 3125Z – Trzebiatów – Dargosław – gr. pow. (Jarkowo),

- 3126Z – Mirosławice – Mołstowo – Brojce – Przybiernowo – do drogi wojewódzkiej nr 105,
- 3117Z – Zapolice – Sadlno – Sadlenko – do drogi wojewódzkiej nr 103,
- 3132Z – Sadlno – Chomętowo.

Na obszarze Gminy zlokalizowanych jest 151 dróg gminnych. Zgodnie z danymi gminnymi około 34% dróg gminnych posiada nawierzchnię, której stan (ostrzegawczy, zły, bardzo zły) powoduje konieczność podjęcia działań w zakresie jego poprawy.

Zgodnie z informacjami zawartymi w Raporcie o stanie Gminy Trzebiatów za rok 2021, w Gminie jest około 50 km dróg gminnych o powierzchni utwardzonej – asfaltowych, z kostki polbrukowej i z płyt betonowych. W Gminie jest potrzeba zaangażowania bardzo dużych środków pieniężnych na modernizację ulic i dróg gruntowych.

TRANSPORT PUBLICZNY

Przewozy pasażerskie w Gminie Trzebiatów zapewnia komunikacja PKS oraz prywatne linie przewozowe.

W granicach Gminy Trzebiatów zlokalizowanych jest 14 przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina. Zostały one przedstawione w kolejnej tabeli.

Tabela 29 Przystanki komunikacyjne, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Trzebiatów

lp.	miejsowość	ulica
1	Trzebiatów	Białoboki
2	Trzebiatów	Łąkowa
3	Trzebiatów	Plac Lipowy
4	Trzebiatów	Torowa
5	Trzebiatów	Długa
6	Chomętowo Kolonia	-
7	Gołańcz Pom. Osiedle	-

lp.	miejsowość	ulica
8	Gosław	-
9	Mrzeżyno	Kopernika
10	Siemidarżno	-
11	Wlewo	-
12	Wlewo/Kłodkowo	-
13	Włodarka I	-
14	Włodarka II	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Raportu o stanie Gminy Trzebiatów za rok 2021

Przez Gminę Trzebiatów przebiega linia kolejowa relacji Szczecin – Kołobrzeg.

KOMUNIKACJA MORSKA

W Gminie Trzebiatów rolę ośrodka obsługi komunikacji morskiej pełni port morski w Mrzeżynie. Jest to jeden z najmniejszych portów dostępnych dla jachtów balastowych, zlokalizowany 9,5 km na zachód od Kołobrzegu. Infrastruktura portu utrzymywana jest przez Zarząd Portu Morskiego „Mrzeżyno”.

2.3 Mieszkalnictwo

MIESZKANIOWY ZASÓB GMINY

Zgodnie z ustawą z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, obowiązkiem gminy jest zapewnienie mieszkańcom lokali socjalnych i lokali zamiennych oraz zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych gospodarstw domowych o niskich dochodach. W związku z tym rada miejska może uchwalać:

- wieloletnie programy gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy,
- zasady wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy,
- zasady polityki czynszowej oraz warunki obniżania czynszu.

W Gminie Trzebiatów obowiązuje Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Trzebiatów na lata 2018-2022, przyjęty uchwałą nr XLIII/368/17 Rady Miejskiej w Trzebiatowie z dnia 30 listopada 2017 r.

Zasady przyznawania i wynajmowania mieszkań na terenie Trzebiatów reguluje uchwała nr XXXIII/251/21 Rady Miejskiej w Trzebiatowie z dnia 29 kwietnia 2021 r. o zmianie uchwały w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy.

Za zarządzanie mieniem gminnym odpowiedzialny jest Zakład Budynków Komunalnych „Trzebiatów” Sp. z o.o. Ponadto Spółka zarządza wspólnotami mieszkaniowymi, a także przedmiotem jej działalności jest eksploatacja kotłowni centralnego ogrzewania – dostawa energii cieplnej do budynków.

Zgodnie z danymi zawartymi w Raporcie o stanie Gminy Trzebiatów za rok 2021, w zarządzie Spółki w 2021 r. pozostawało 848 gminnych lokali mieszkalnych oraz 23 gminne lokale użytkowe, a także Ośrodki Zdrowia w Trzebiatowie i Mrzeżynie. Spółka administruje również lokalami mieszkalnymi wynajmowanymi przez Gminę od Agencji Mienia Wojskowego.

BUDYNKI MIESZKALNE I MIESZKANIA

Tabela przedstawia dane dotyczące budynków mieszkalnych w Gminie Trzebiatów w porównaniu do powiatu gryfickiego, województwa zachodniopomorskiego i Polski w latach 2017-2021.

Tabela 30 Budynki mieszkalne w Gminie Trzebiatów w odniesieniu do obszaru miejskiego, obszaru wiejskiego, powiatu, województwa i kraju w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Gmina Trzebiatów	2 327	2 347	2 436	2 428	2 479
Gmina Trzebiatów - obszar miejski	1 141	1 149	1 197	1 209	1 230
Gmina Trzebiatów - obszar wiejski	1 186	1 198	1 239	1 219	1 249
powiat gryficki	9 044	9 126	9 456	9 436	9 683

województwo zachodniopomorskie	202 573	205 051	210 973	212 995	219 389
Polska	6 375 734	6 443 611	6 629 920	6 636 883	6 781 570

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 07.03.2023)

W latach 2017-2021 w Gminie Trzebiatów widoczny jest stopniowy wzrost liczby budynków mieszkalnych (jedynie w 2020 r. nastąpił niewielki spadek). Podobnie sytuacja kształtowała się w powiecie gryfickim, województwie zachodniopomorskim oraz kraju.

W 2021 r. na terenie Gminy znajdowało się 2 479 budynków mieszkalnych, tj. o 152 (6,53%) więcej niż w 2017 r.

Tendencja wzrostowa zauważalna jest również w przypadku mieszkań. W latach 2017-2021 liczba mieszkań w Gminie Trzebiatów zwiększyła się o 165 (2,97%). Wzrost został odnotowany również na poziomie powiatu gryfickiego, województwa zachodniopomorskiego i Polski. Szczegółowe dane zostały zaprezentowane w kolejnej tabeli.

Tabela 31 Mieszkania w Gminie Trzebiatów w odniesieniu do obszaru miejskiego, obszaru wiejskiego, powiatu, województwa i kraju w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Gmina Trzebiatów	5 549	5 570	5 576	5 704	5 714
Gmina Trzebiatów - obszar miejski	3 438	3 447	3 452	3 509	3 515
Gmina Trzebiatów - obszar wiejski	2 111	2 123	2 124	2 195	2 199
powiat gryficki	20 834	20 921	21 016	21 810	21 848
województwo zachodniopomorskie	652 549	660 026	668 771	689 962	697 278
Polska	14 439 777	14 615 112	14 812 774	15 190 732	15 359 507

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 07.03.2023)

Kolejna tabela przedstawia dane dotyczące przeciętnej powierzchni użytkowej 1 mieszkania w Gminie Trzebiatów w porównaniu do obszaru miejskiego, obszaru wiejskiego, powiatu, województwa i kraju w latach 2017-2021

Tabela 32 Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w Gminie Trzebiatów w odniesieniu do obszaru miejskiego, obszaru wiejskiego, powiatu, województwa i kraju w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Gmina Trzebiatów	69,0	69,3	69,3	70,8	70,9
Gmina Trzebiatów - obszar miejski	66,2	66,5	66,6	67,6	67,7
Gmina Trzebiatów - obszar wiejski	73,5	73,8	73,8	75,8	75,9
powiat gryficki	75,4	75,7	75,7	75,8	75,9
województwo zachodniopomorskie	70,7	70,8	70,9	69,9	70,0
Polska	74,0	74,2	74,4	74,9	75,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 07.03.2023)

W analizowanym okresie przeciętna powierzchnia użytkowania 1 mieszkania zwiększyła się w 2021 r. w porównaniu do 2017 r. w Gminie Trzebiatów, powiecie gryfickim i Polsce, natomiast spadła w województwie zachodniopomorskim.

2.4 Infrastruktura techniczna

Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym oraz ustawą o gospodarce nieruchomościami w skład infrastruktury technicznej wchodzi drogi oraz sieci: wodociągowa, kanalizacyjna, gazowa, ciepłownicza, elektryczna, telekomunikacyjna. Infrastruktura drogowa została omówiona we wcześniejszym podrozdziale.

GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

Jednym z zadań własnych gminy jest zbiorowe zaopatrzenie w wodę oraz odbiór ścieków od mieszkańców. Od 2008 r. w Gminie Trzebiatów za realizację działań w tym zakresie odpowiedzialna jest celowa spółka komunalna – Zakład Wodociągów i Kanalizacji „Trzebiatów” Sp. z o.o.

Zgodnie z danymi zawartymi w Raporcie o stanie Gminy Trzebiatów za rok 2021, łączna długość sieci wodociągowej na koniec 2021 r. wynosiła 142,7 km. Natomiast liczba przyłączy zanotowała wartość 2554.

Zaopatrzenie mieszkańców w wodę prowadzone jest za pomocą ujęć wody w Trzebiatowie (5 studni), Nowielicach (2 studnie), Mrzeżynie (5 studni), Kłódkowie (2 studnie), Gołańczy Pomorskiej (2 studnie) i Chomętowie (2 studnie).

Tabela przedstawia stan infrastruktury wodociągowej zlokalizowanej na terenie Trzebiatów w odniesieniu do obszaru miejskiego, obszaru wiejskiego, powiatu gryfickiego, województwa zachodniopomorskiego i kraju w latach 2017-2021.

Tabela 33 Infrastruktura wodociągowa na obszarze Gminy Trzebiatów w porównaniu do obszaru miejskiego, obszaru wiejskiego, powiatu, województwa i kraju w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Gmina Trzebiatów	97,1	97,1	97,1	97,2	97,2
Gmina Trzebiatów - obszar miejski	95,3	95,4	95,4	95,5	95,5
Gmina Trzebiatów - obszar wiejski	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9
powiat gryficki	92,9	93,1	93,2	93,2	93,3
województwo zachodniopomorskie	96,3	96,2	96,2	96,2	96,3
Polska	92,0	92,0	92,2	92,2	92,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 07.03.2023 r.)

Analiza danych na temat odsetka korzystających z instalacji wodociągowej w Gminie Trzebiatów wykazała, że większość Gminy jest zwodociągowana, co istotne wskaźnik ten jest wyższy niż w powiecie, województwie i kraju. Ponadto warto podkreślić, że obszar wiejski jest zwodociągowany w większym stopniu niż obszar miejski, a dodatkowo wzrost odsetka zauważalny jest jedynie na obszarze miejskim.

Ze względu na to niewielkie zmiany wartości w badanym okresie, analizie poddano również dane dotyczące liczby przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego mieszkania, co przedstawiono w kolejnej tabeli.

Tabela 34 Liczba przyłączy wodociągowych prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego mieszkania na terenie Gminy Trzebiatów w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Gmina Trzebiatów	2 215	2 264	2 284	2 314	2 345
Gmina Trzebiatów - obszar miejski	977	1 001	1 011	1 025	1 039
Gmina Trzebiatów - obszar wiejski	1 238	1 263	1 273	1 289	1 306

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 07.03.2023 r.)

Analiza danych odnośnie do liczby przyłączy wodociągowych wykazała wzrost wartości zarówno w przypadku obszaru miejskiego, jak i obszaru wiejskiego. Warto zaznaczyć, że dane GUS różnią się od danych gminnych (różnica wynosi ok. 200).

Zgodnie z Raportem o stanie Gminy Trzebiatów za 2021 r. łączna długość sieci kanalizacyjnej sanitarnej na koniec 2021 r. wynosiła 70,8 km. Natomiast liczba przyłączy zanotowała wartość 1481.

Na terenie Gminy funkcjonują dwie oczyszczalnie ścieków. Jedna zlokalizowana jest w miejscowości Chełm Gryficki. Jest to oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna. Spływają do niej ścieki sanitarne z miasta Trzebiatów oraz miejscowości Mrzeżyno, Trzebusz Osiedle, Nowielice, Rogowo, Mirosławice, a także dowożone są wozami asenizacyjnymi z pobliskich wsi i nieskanalizowanej części Trzebiatowa. Ponadto od 2021 r. działa lokalna oczyszczalnia ścieków w miejscowości Gołańcz Pomorska, która może obsługiwać około 160 mieszkańców.

Tabela przedstawia stan infrastruktury kanalizacyjnej zlokalizowanej na terenie Trzebiatów w odniesieniu do obszaru miejskiego, obszaru wiejskiego, powiatu gryfickiego, województwa zachodniopomorskiego i kraju w latach 2017-2021.

Tabela 35 Infrastruktura kanalizacyjna na obszarze Gminy Trzebiatów w porównaniu do obszaru miejskiego, obszaru wiejskiego, powiatu, województwa i kraju w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Gmina Trzebiatów	71,4	72,0	72,1	72,6	72,8
Gmina Trzebiatów - obszar miejski	84,0	84,4	84,5	84,7	84,8
Gmina Trzebiatów - obszar wiejski	51,1	51,9	52,0	53,1	53,3
powiat gryficki	66,4	66,5	66,6	66,8	66,9
województwo zachodniopomorskie	81,0	80,4	80,6	80,7	80,9
Polska	70,5	70,8	71,2	71,5	71,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 07.03.2023 r.)

Analiza danych na temat sieci kanalizacji sanitarnej wykazała, że Gmina Trzebiatów jest skanalizowana w około 73%. Wartość ta jest wyższa niż w powiecie gryfickim i w kraju, natomiast niższa niż w województwie zachodniopomorskim.

Warto zaznaczyć, że obszar miejski jest skanalizowany w większym stopniu niż obszar wiejski, co wynika z ich specyfiki, ponieważ na obszarach wiejskich mieszkańcy częściej korzystają z przydomowych oczyszczalni ścieków lub zbiorników bezodpływowych.

Również w tym przypadku w związku z niewielkimi zmianami wartości w badanym okresie, analizie poddano również dane dotyczące liczby przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego mieszkania, co przedstawiono w następnej tabeli.

Tabela 36 Liczba przyłączy kanalizacyjnych prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego mieszkania na terenie Gminy Trzebiatów w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Gmina Trzebiatów	1 187	1 236	1 248	1 291	1 312
Gmina Trzebiatów - obszar miejski	971	995	1 004	1 016	1 030
Gmina Trzebiatów - obszar wiejski	216	241	244	275	282

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 07.03.2023 r.)

Analiza danych co do liczby przyłączy kanalizacyjnych wykazała wzrost wartości zarówno w przypadku obszaru miejskiego, jak i obszaru wiejskiego. Należy zaznaczyć, że dane GUS różnią się od danych gminnych (różnica wynosi ok. 100).

Gospodarstwa domowe oraz podmioty gospodarcze, które nie są podłączone do systemu kanalizacji sanitarnej korzystają z własnych przydomowych oczyszczalni ścieków lub zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe.

Kolejna tabela przedstawia liczbę zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków zlokalizowanych na obszarze Gminy Trzebiatów w latach 2017-2021.

Tabela 37 Liczba zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków zlokalizowanych na terenie Gminy Trzebiatów w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
liczba zbiorników bezodpływowych	526	675	646	648	648
liczba przydomowych oczyszczalni	69	138	164	175	175

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 07.03.2023 r.)

Analiza danych dotyczących nieczystości ciekłych wykazała, że w badanym okresie liczba zbiorników bezodpływowych uległa stabilizacji i od 2019 jest na takim samym poziomie, mimo sporego wzrostu między rokiem 2017 a 2018. Podobnie sytuacja wygląda w przypadku przydomowych oczyszczalni ścieków – do 2020 r. mamy systematyczny wzrost, a następnie brak jakiegokolwiek zmiany.

INFRASTRUKTURA GAZOWA

Obszar Gminy Trzebiatów jest zasilany gazociągami wysokiego ciśnienia:

- Goleniów-Gorzysław, który zasila Trzebiatów,
- Mieszalnia Gazu Gorzysław – Mieszalnia Gazu Karlino,
- Gorzysław – Mrzeżyno, zasilający Mrzeżyno.

Tabela przedstawia stan infrastruktury gazowej zlokalizowanej na obszarze Gminy Trzebiatów w odniesieniu do obszaru miejskiego, obszaru wiejskiego, powiatu gryfickiego, województwa zachodniopomorskiego i kraju w latach 2017-2021.

Tabela 38 Infrastruktura gazowa na obszarze Gminy Trzebiatów w porównaniu do obszaru miejskiego, obszaru wiejskiego, powiatu, województwa i kraju w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Gmina Trzebiatów	75,1	75,3	76,7	93,1	95,6
Gmina Trzebiatów - obszar miejski	98,0	97,5	99,5	99,3	99,5
Gmina Trzebiatów - obszar wiejski	38,6	39,6	39,9	83,0	89,4
powiat gryficki	57,1	57,7	58,8	64,3	65,3
województwo zachodniopomorskie	59,2	59,2	59,5	61,0	61,0
Polska	52,1	52,3	52,9	54,2	54,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 07.03.2023 r.)

Analiza danych dotyczących odsetka korzystających z instalacji gazowej w Gminie Trzebiatów ukazała duży wzrost wartości, co jest bardzo pozytywnym zjawiskiem. Najbardziej zauważalne jest to w przypadku obszaru wiejskiego, gdzie w 2020 r. badany wskaźnik zanotował wzrost o ok. 43 %. Warto zaznaczyć, że odsetek na poziomie gminy jest dużo wyższy niż w powiecie, województwie i kraju.

INFRASTRUKTURA ELEKTROENERGETYCZNA

Energia elektryczna dla Gminy Trzebiatów jest dostarczana na poziomie napięcia WN 110 kV liniami napowietrznymi relacji: Gryfice – Trzebiatów i Trzebiatów – Kołobrzeg oraz linią napowietrzną 110 kV relacji Niechorze – Trzebiatów, w którą włączona jest stacja z farmy wiatrowej Skrobotowo o mocy 30 MW. Ponadto energia elektryczna dla miejscowości gminnych jest dostarczana na poziomie napięcia SN – 15 kV. Na terenach wiejskich przeważają linie napowietrzne SN – 15 kV, a w Trzebiatowie, Mrzeżynie i na terenach wojskowych przeważają linie kablowe 15 kV.

GOSPODARKA ODPADAMI

Na terenie Gminy Trzebiatów funkcjonuje jeden PSZOK przy ul. Strumykowej w Trzebiatowie, który prowadzony jest przez Gminę.

W 2021 r. Gmina osiągnęła poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia o wartości 28,95% przy wymaganych 20%.

Tabela przedstawia liczbę zebranych odpadów (w tym zebranych selektywnie) w ciągu roku w Gminie Trzebiatów w latach 2017-2021.

Tabela 39 Liczba odpadów w Gminie Trzebiatów w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
odpady zebrane ogółem	4 169,52	3 853,86	4 546,01	5 955,29	6 560,34
odpady zebrane selektywnie ogółem	974,80	1 134,94	1 646,79	1 975,57	2 546,32
papier i tektura	54,58	78,52	206,51	231,22	351,02
szkło	215,42	168,66	239,47	279,88	372,86
tworzywa sztuczne	21,46	301,13	474,63	496,54	515,84
biodegradowalne	150,94	292,35	378,68	688,12	840,82
odsetek odpadów zebranych selektywnie	23,4	29,4	36,2	33,2	38,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (dostęp: 07.03.2023 r.)

Analiza danych dotyczących zebranych odpadów komunalnych wykazała ogólny wzrost ich liczby (poza rokiem 2018). Ponadto w przypadku odpadów zebranych selektywnie w relacji do ogółu odpadów mamy do czynienia z ogólnym wzrostem jego wartości (za wyjątkiem 2020 r.).

PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

Gmina Trzebiatów realizuje Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Trzebiatów, którego ostatnia zmiana została wprowadzona na mocy uchwały nr XLVI/370/22 Rady Miejskiej w Trzebiatowie z dnia 28 kwietnia 2022 r. Zgodnie z Bazą Azbestową na obszarze Gminy zinwentaryzowano wyroby azbestowe o łącznej masie 1884,781 Mg, z czego usunięto 500,825 Mg (stan na 07.03.2023 r.)

3. Analiza zdolności inwestycyjnej

Celem analizy zdolności inwestycyjnej jest określenie i ocena możliwości Gminy Trzebiatów w zakresie pokrycia wydatków inwestycyjnych. W procesie badawczym oparto się przede wszystkim na danych zawartych w sprawozdaniach z wykonania budżetu gminy oraz na danych GUS. Ocenie poddano strukturę dochodów i wydatków oraz nadwyżkę operacyjną i wolne środki.

Tabela przedstawia dane dotyczące struktury dochodów w budżecie Gminy Trzebiatów w latach 2017-2021.

Tabela 40 Analiza dochodów Gminy Trzebiatów w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
dochody ogółem	78 092 336,09	78 891 665,79	78 890 546,01	82 890 066,85	97 015 491,09
dochody majątkowe	12 412 933,22	10 313 604,31	4 288 084,23	5 019 859,63	12 988 452,19
udział dochodów majątkowych w dochodach ogółem	15,90%	13,07%	5,44%	6,06%	13,39%
dochody bieżące	65 679 402,87	68 578 061,48	74 602 461,78	77 870 207,22	84 027 038,90
udział dochodów bieżących w dochodach ogółem	84,10%	86,93%	94,56%	93,94%	86,61%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS oraz sprawozdań z wykonania budżetu Gminy Trzebiatów za lata 2017-2021 (dostęp: 07.03.2023 r.)

Dochody budżetu Gminy Trzebiatów w badanym okresie wzrosły o 18 923 155,00, czyli o ok. 19,5%. Większy udział miały dochody bieżące, ponieważ to one są źródłem finansowania zadań własnych i to na ich wysokość jednostka samorządowa ma możliwość oddziaływania. Co istotne ich udział notował wzrost do 2019 r., a następnie zaczął spadać, na co wpływ miały duże zmiany w wysokości dochodów majątkowych.

Kolejna tabela przedstawia dane dotyczące struktury wydatków w budżecie Gminy Trzebiatów w latach 2017-2021.

Tabela 41 Analiza wydatków Gminy Trzebiatów w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
wydatki ogółem	67 956 780,03	78 611 474,00	79 045 665,60	77 950 452,73	87 118 676,68
wydatki majątkowe	5 184 913,04	13 290 159,21	8 981 094,74	4 944 560,33	11 123 717,01
udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem	7,63%	16,91%	11,36%	6,34%	12,77%
wydatki bieżące	62 771 866,99	65 321 314,79	70 064 570,86	73 005 892,40	75 994 959,67
udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem	92,37%	83,09%	88,64%	93,66%	87,23%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS oraz sprawozdań z wykonania budżetu Gminy Trzebiatów za lata 2017-2021 (dostęp: 07.03.2023 r.).

Wydatki Gminy Trzebiatów w badanym okresie wzrosły 19 161 896,65, czyli o 22%. Większy udział stanowiły wydatki bieżące. Natomiast w przypadku wydatków majątkowych występują spore wahania pomiędzy poszczególnymi latami, co jest związane zapewne z możliwościami rozwojowymi Gminy powiązanymi ściśle z sytuacją gospodarczą w kraju.

Nadwyżka operacyjna stanowi różnicę pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi. Pokazuje zatem czy gmina jest w stanie spłacać swoje zadłużenia oraz realizować nowe inwestycje.

Następna tabela przedstawia dane dotyczące nadwyżki operacyjnej w Gminie Trzebiatów w latach 2017-2021.

Tabela 42 Nadwyżka operacyjna w Gminie Trzebiatów w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
dochody bieżące	65 679 402,87	68 578 061,48	74 602 461,78	77 870 207,22	84 027 038,90
wydatki bieżące	62 771 866,99	65 321 314,79	70 064 570,86	73 005 892,40	75 994 959,67
nadwyżka operacyjna	2 907 535,88	3 256 746,69	4 537 890,92	4 864 314,82	8 032 079,23

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS oraz sprawozdań z wykonania budżetu Gminy Trzebiatów za lata 2017-2021 (dostęp: 07.03.2023 r.)

Gmina Trzebiatów w analizowanym okresie wykazywała dodatnią nadwyżkę, a co istotne w jej wartość systematycznie rośnie, co jest pozytywnym zjawiskiem.

Należy jednocześnie podkreślić, że Gmina corocznie spełniała wymogi wynikające z przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (art. 242 oraz 243).

Saldo budżetowe to nadwyżka lub deficyt w budżecie gminy. Stanowi ono różnicę pomiędzy dochodami a wydatkami ustaloną dla okresu rozliczeniowego.

Tabela przedstawia dane dotyczące wyniku budżetu Gminy Trzebiatów w latach 2017-2021.

Tabela 43 Wynik budżetu w Gminie Trzebiatów w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
dochody ogółem	78 092 336,09	78 891 665,79	78 890 546,01	82 890 066,85	97 015 491,09
wydatki ogółem	67 956 780,03	78 611 474,00	79 045 665,60	77 950 452,73	87 118 676,68
wynik budżetu	10 135 556,06	280 191,79	-155 119,59	4 939 614,12	9 896 814,41

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS oraz sprawozdań z wykonania budżetu Gminy Trzebiatów za lata 2017-2021 (dostęp: 07.03.2023 r.)

Gmina Trzebiatów w analizowanym okresie w większości przypadków wykazywała dodatnie saldo, jedynym wyjątkiem był 2019 r.

Gmina Trzebiatów posiada tereny inwestycyjne, które są zlokalizowane:

- w Trzebiatowie – pow. ok. 7,7 ha, z przeznaczeniem pod hale produkcyjne, magazyny i składy;
- w Mrzeżynie – dwie działki o pow. 9 ha i 7 ha, przeznaczenie na usługi turystyczne (po zmianie Studium i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego);
- w Rogowie – działka o pow. ok. 4,8 ha, przeznaczenie na usługi turystyczne (po zmianie Studium i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego).

W odniesieniu do wyżej wymienionych terenów Gmina prowadzi kampanię promocyjną (filmy i banery reklamowe oraz ogłoszenia reklamowe w prasie), a także rozmowy z potencjalnymi przedsiębiorcami zainteresowanymi inwestowaniem na obszarze Gminy Trzebiatów.

Polityka inwestycyjna Gminy Trzebiatów powinna polegać na świadomym i celowym wyborze kierunków działań, a przy tym odpowiednim doborze źródeł ich finansowania, co pozwoli na zarządzanie jej rozwojem. Warto bowiem zaznaczyć, że rozwój Gminy jest możliwy nie tylko dzięki dochodom własnym, ale także dzięki pozyskanym środkom zewnętrznym, które są kluczowym wsparciem dla budżetu jednostki samorządowej.

W związku z ograniczonymi możliwościami finansowymi Gminy nie każda inwestycja jest możliwa do realizacji ze środków własnych. Część z nich, a w zasadzie większość wymaga dofinansowania z funduszy zewnętrznych, w tym krajowych i unijnych. Istotne jest jednak, że w większości przypadków konieczne jest posiadanie określonego wkładu własnego. Na podstawie analizy sytuacji finansowej można stwierdzić, że Gmina Trzebiatów posiada zdolności inwestycyjne, niezbędne jest jednak pozyskanie środków zewnętrznych na realizację najważniejszych inwestycji z punktu widzenia jej rozwoju.

5. Analiza potencjału jakości życia i wyniki badania ankietowego

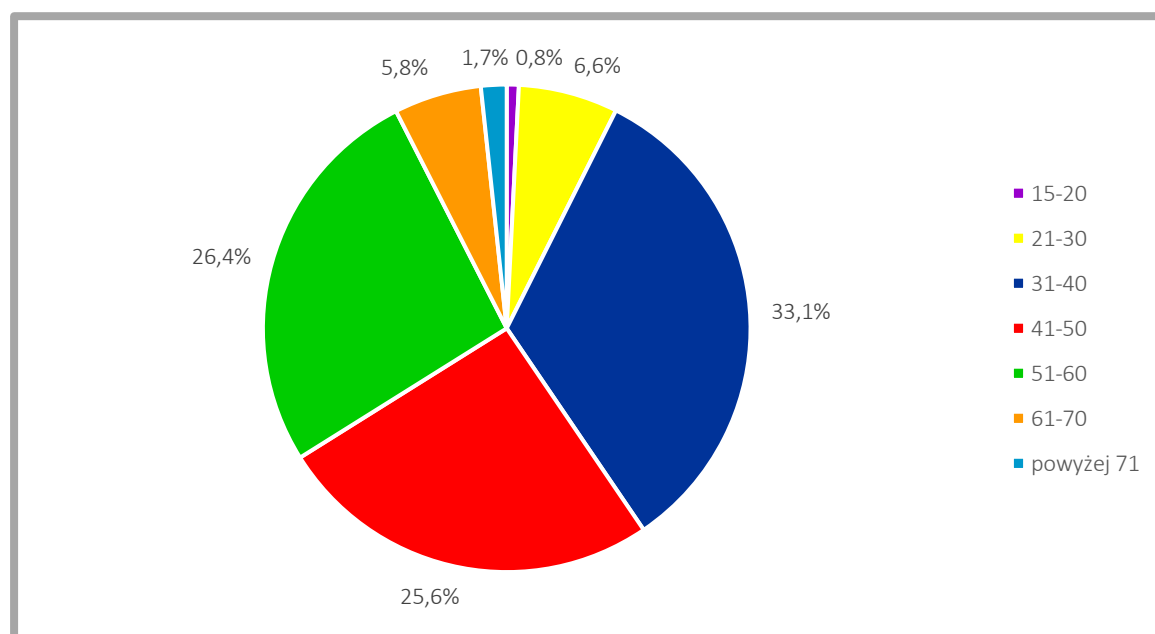
W celu pogłębienia diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy Trzebiatów przeprowadzono badanie ankietowe. Celem ankiety było poznanie realnych potrzeb mieszkańców Gminy oraz ich opinii na tematy poziomu rozwoju, a w rezultacie identyfikacja możliwości, barier oraz potrzeb rozwojowych istniejących na tym obszarze.

Badanie ankietowe zostało przeprowadzone w terminie od 23 sierpnia do 21 września 2022 r. w wersji elektronicznej za pośrednictwem strony internetowej Gminy Trzebiatów. W badaniu udział wzięły 123 osoby, w tym 70,0% kobiet oraz 30,0% mężczyzn.

CZĘŚĆ WSTĘPNA – STRUKTURA RESPONDENTÓW

Największy odsetek uczestniczących w badaniu stanowiły osoby w przedziale wiekowym 31-40 lat (33,1%). Drugą co do wielkości grupą były osoby w wieku 51-60 lat (26,4%). 25,6% odpowiadających było w wieku 41-50 lat. Szczegółowe dane zostały zaprezentowane na wykresie poniżej.

Wykres 1 Struktura respondentów według wieku

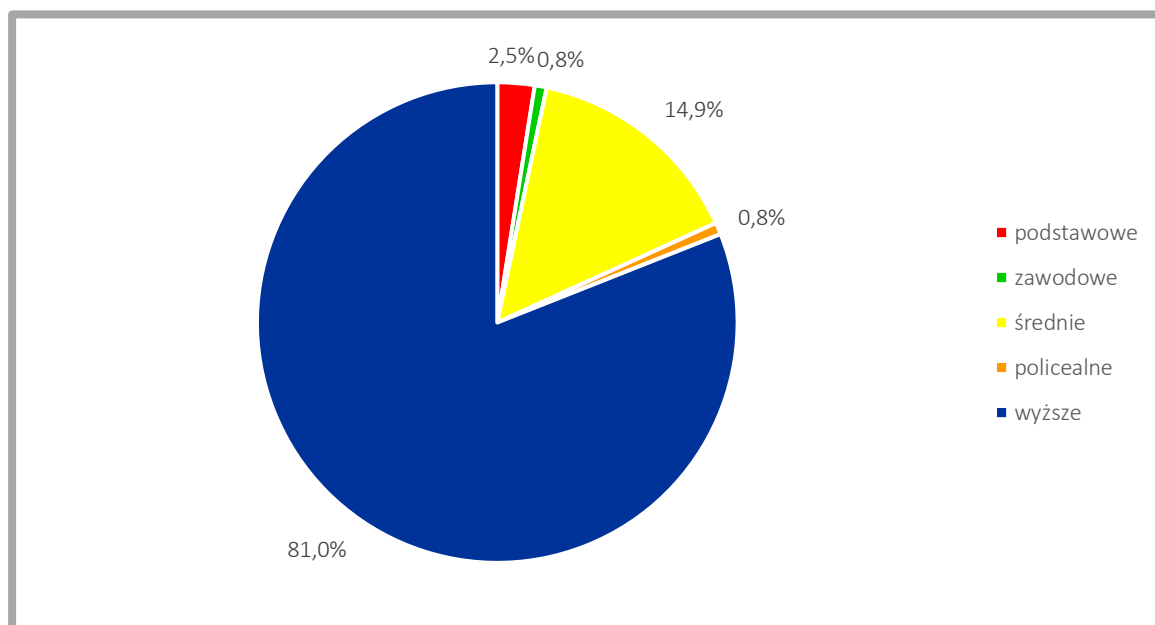

Źródło: opracowanie własne

Wśród ankietowanych przeważały osoby z wyższym wykształceniem (81,0%). Osoby z wykształceniem średnim stanowiły 14,9%. Szczegółowe dane dotyczące wykształcenia respondentów zostały przedstawione na poniższym wykresie.

Wykres 2 Struktura respondentów według wykształcenia

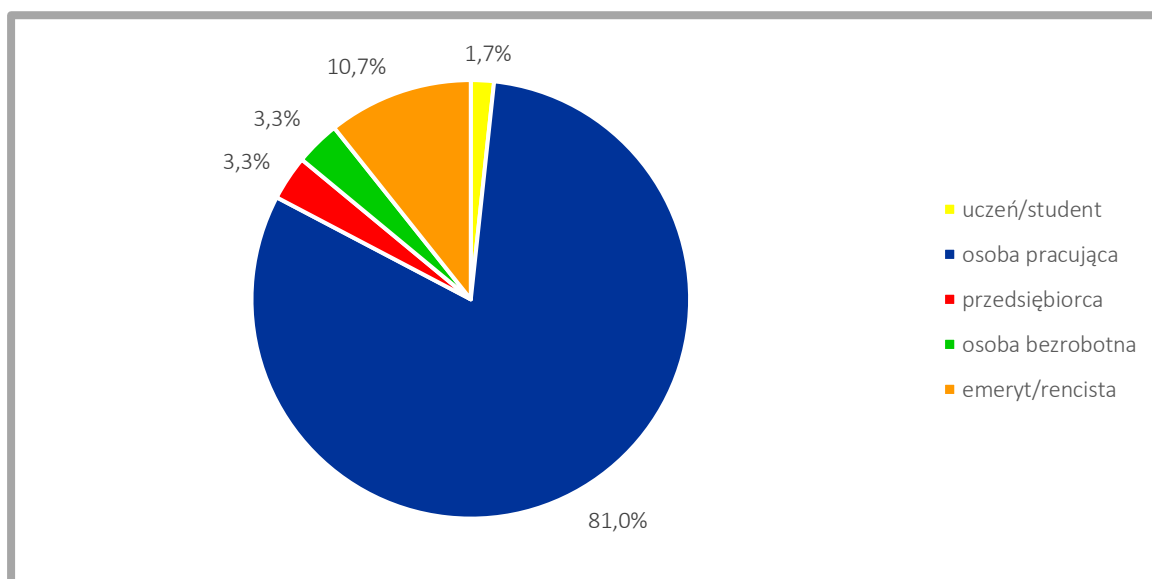
Źródło: opracowanie własne

Biorąc pod uwagę sytuację zawodową uczestników badania największy odsetek stanowiły osoby pracujące – 81,0%. 10,7% to grupa osób będących emerytami i rencistami. Na wykresie szczegółowo zobrazowano strukturę sytuacji zawodowej ankietowanych.

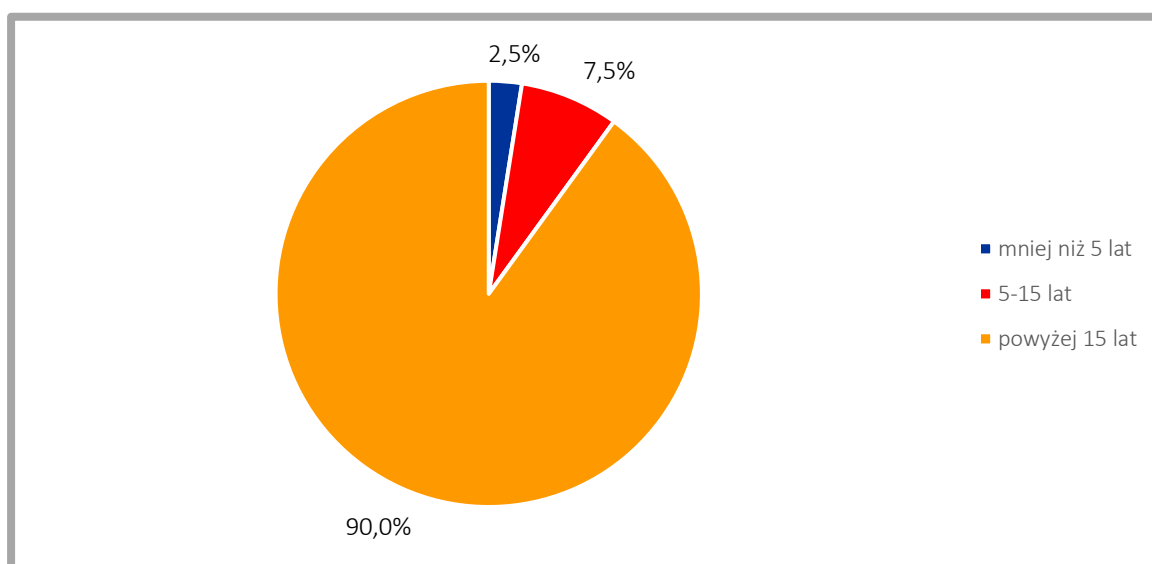
Wykres 3 Sytuacja zawodowa respondentów

Źródło: opracowanie własne

94,2%% odpowiadających to osoby zameldowane na terenie Gminy Trzebiatów. Odnosząc się do długości zamieszkania na obszarze Gminy to 90% badanych wskazało, iż mieszka w Gminie Trzebiatów dłużej niż 15 lat. Szczegółowe dane przedstawia kolejny wykres.

Wykres 4 Struktura respondentów według okresu zamieszkania na terenie Gminy

Źródło: opracowanie własne

Osoby uczestniczące w badaniu ankietowym zostały zapytane o plany zmiany adresu zamieszkania poza obręb Gminy Trzebiatów. 61,2% mieszkańców zadeklarowało, iż w ciągu najbliższych 7 lat nie planuje wyprowadzić się z terenu Gminy. Odpowiedź „nie wiem” wskazało 28,9% zamieszkujących Gminę. Natomiast 9,9% ankietowanych planuje zmianę miejsca zamieszkania na rzecz innych ośrodków miejskich lub wiejskich.

CZĘŚĆ GŁÓWNA – ODPOWIEDZI NA PYTANIA

Pierwszym aspektem poruszonym w ramach badania jest poziom zadowolenia mieszkańców z różnych aspektów życia, takich jak warunki mieszkaniowe, tereny zielone, stan infrastruktury drogowej, działania pomocy społecznej, funkcjonowanie przedszkoli, funkcjonowanie żłobków, jakość kształcenia w szkołach podstawowych, jakość oferty kulturalnej, jakość podstawowej opieki zdrowotnej, dbałość o środowisko, jakość powietrza, warunki do uprawiania sportu, transport publiczny, dostęp do Internetu, dostęp do usług dla seniorów oraz dostęp do usług dla osób z niepełnosprawnością.

Najwyżej ocenianymi przez respondentów są: jakość kształcenia w szkołach podstawowych, jakość powietrza, dostęp do Internetu. Na niskim poziomie oceniono natomiast stan infrastruktury drogowej, brak żłobków, jakość podstawowej opieki zdrowotnej, dbałość o środowisko, transport publiczny, dostęp do usług dla osób z niepełnosprawnością.

Kolejne pytanie dotyczyło dziedzin tematycznych, w zakresie których należy podjąć najpilniejsze działania prorozwojowe w Gminie Trzebiatów. Ankietowani jako najpilniejsze działania wskazali: infrastrukturę drogową, wodociągową i kanalizacyjną, wspieranie rozwoju przedsiębiorczości w Gminie, zasoby mieszkaniowe oraz estetykę terenów publicznych.

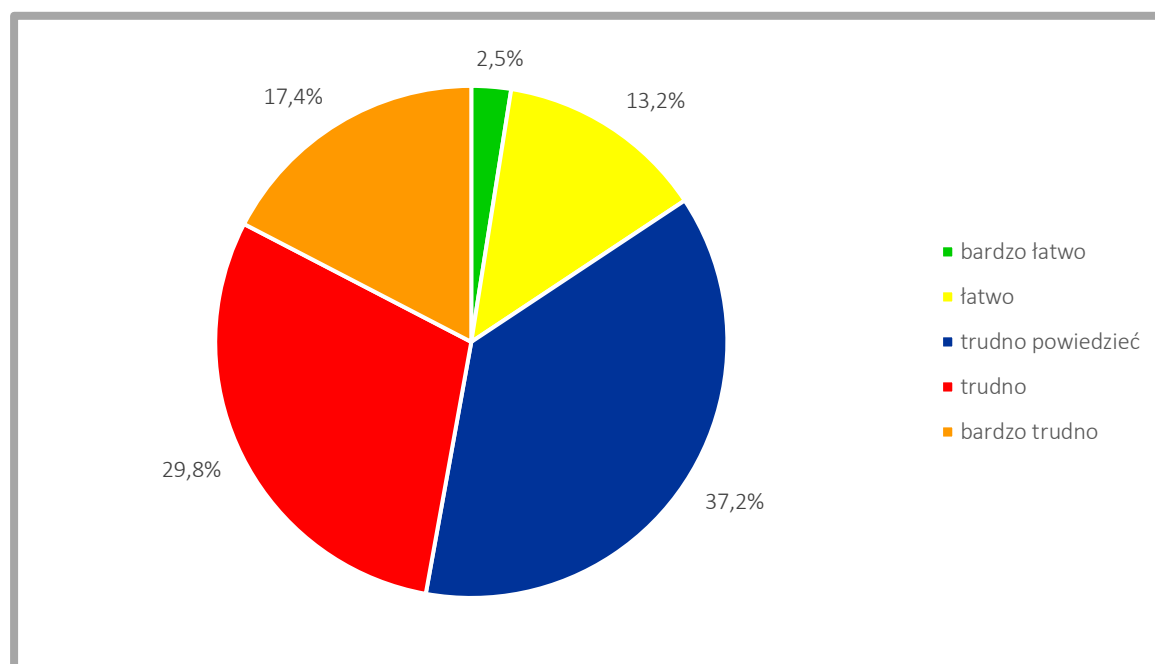
Następnie poproszono mieszkańców o ocenę wysiłków Gminy Trzebiatów w następującym zakresie: dbałość o środowisko, poprawa poziomu edukacji, poprawa warunków rozwoju przedsiębiorczości, wzrost dostępności mieszkań, działania skierowane do seniorów, aktywizacja osób z niepełnosprawnością, zapewnienie atrakcyjnej oferty kulturalnej, organizacja działalności sportowej, wspieranie organizacji

pozarządowych, współpraca międzynarodowa oraz wypełniania misji ośrodka turystycznego. Anketowani najwyżej ocenili organizację działalności sportowej, poprawę poziomu edukacji oraz organizację wydarzeń kulturalnych. Natomiast do źle ocenianych należą starania Gminy w zakresie poprawy warunków rozwoju przedsiębiorczości, wzrostu dostępności mieszkań oraz zapewnienia atrakcyjnej oferty kulturalnej.

Anketowani zostali zapytani, czy łatwo jest znaleźć prace na terenie Gminy Trzebiatów. 47,2% uczestników badania twierdzi, że jest trudno lub bardzo trudno znaleźć pracę na obszarze Gminy. 37,2% respondentów zaznaczyło odpowiedź „trudno powiedzieć”. Szczegółowe dane przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres 5 Łatwość znalezienia pracy na terenie Gminy Trzebiatów

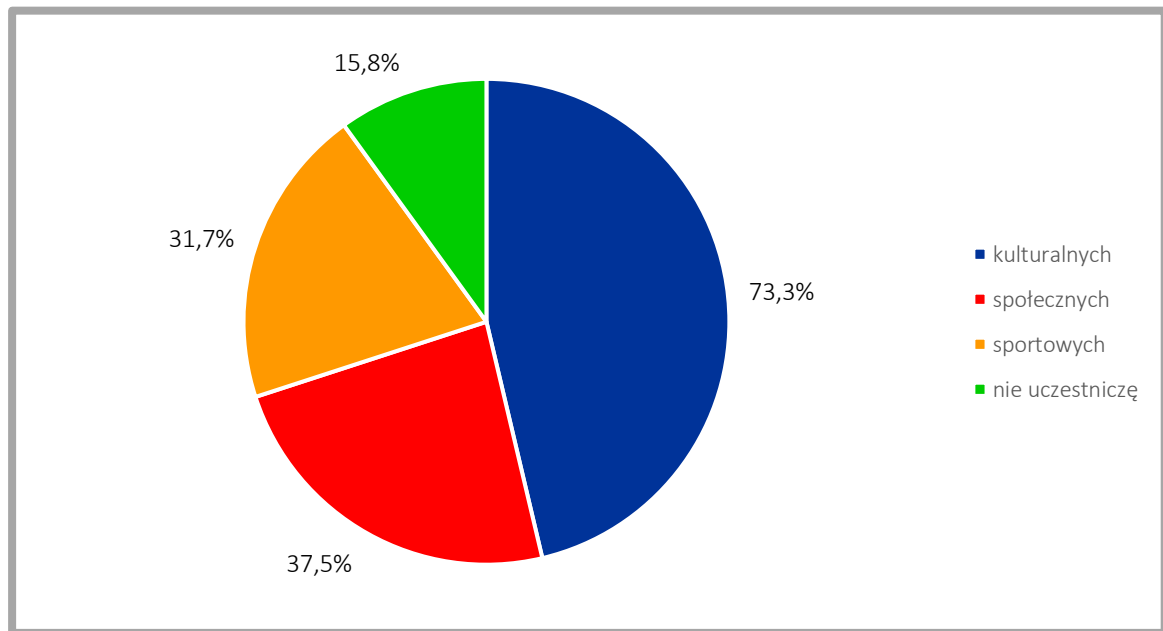
Źródło: opracowanie własne

Bieżące wydarzenia w Gminie powinny być obiektem zainteresowania lokalnej społeczności. Z badania ankietowego wynika, że 66,9% odpowiadających interesuje się bieżącymi wydarzeniami związanymi bezpośrednio z Gminą Trzebiatów. 33,1% badanych wskazało, że interesuje się od czasu do czasu.

Kolejne pytanie było wielokrotnego wyboru, czyli takie, w którym uczestnik może zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź. Pytanie dotyczyło uczestnictwa w wydarzeniach organizowanych przez Gminę Trzebiatów. 73,3% odpowiadających najczęściej brało udział w wydarzeniach kulturalnych. 37,5% opiniodawców wskazało na wydarzenia społeczne, a 31,7% na wydarzenia sportowe. Szczegółowe dane zostały przedstawione na wykresie.

Wykres 6 Uczestnictwo w wydarzeniach organizowanych przez Gminę Trzebiatów

Źródło: opracowanie własne

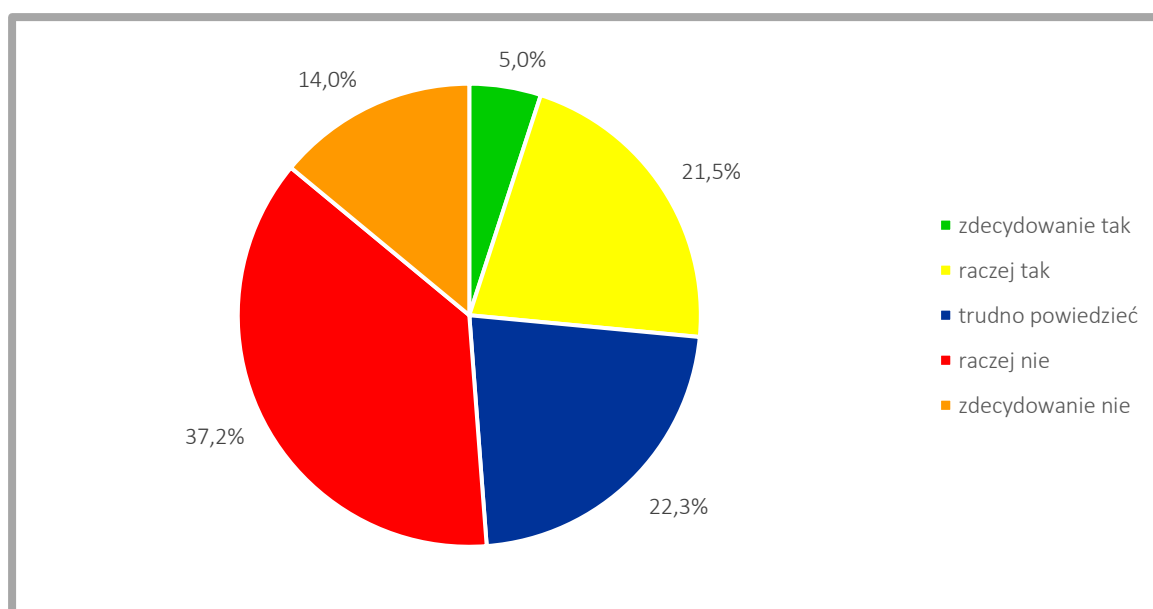
Następnie poproszono uczestników badania o podanie nazwy wydarzeń organizowanych przez Gminę Trzebiatów, w których biorą udział najchętniej. Najczęściej wskazywano następujące odpowiedzi: Święto Kaszy, Dni Trzebiatowa, Dożynki, Dzień Dziecka, koncerty oraz imprezy sportowe.

Mieszkańców zapytano również o najlepszy sposób informowania o tym, co się dzieje w Gminie Trzebiatów. Najczęściej pojawiające się odpowiedzi to:

- Internet, w tym media społecznościowe oraz strona internetowa Gminy,
- plakaty, ulotki, broszury,
- lokalna prasa.

W badaniu ankietowym zadano także pytanie dotyczące wpływu mieszkańców na decyzje podejmowane przez władze samorządowe. 37,2% odpowiadających wskazało, że raczej nie ma wpływu na podejmowane decyzje, natomiast 14% odpowiedziało, że zdecydowanie nie mają wpływu. 22,3% uczestników badania zaznaczyło odpowiedź „trudno powiedzieć”. Tylko 5% respondentów uważa, że mieszkańcy mają realny wpływ na decyzje podejmowane przez władze Gminy Trzebiatów. Pokazuje to, że należy zwiększyć działania o charakterze partycypacyjnym, gdzie lokalna społeczność będzie miała większe poczucie wpływu na działania w Gminie. Szczegółowe dane zostały zobrazowane na wykresie.

Wykres 7 Wpływ mieszkańców na decyzje podejmowane przez władze Gminy Trzebiatów

Źródło: opracowanie własne

Kolejne pytanie dotyczyło uczestnictwa w konsultacjach społecznych organizowanych przez samorząd Gminy Trzebiatów. 66,9% ankietowanych wskazało, że nigdy nie brali udziału w konsultacjach społecznych organizowanych przez Gminę. Twierdząco odpowiedziało 21,35% badanych. 11,6% zaznaczyło odpowiedź „nie wiem”. Dodatkowo, jeśli któryś z uczestników badania odpowiedział w sposób twierdzący został poproszony o określenie czego dotyczyły konsultacje, w których brał udział.

Poniżej zaprezentowano udzielone odpowiedzi:

- planowanie rozwoju lokalnego,
- długofalowe zarządzanie Gminą,
- budowa drogi, chodnika i parkingu,
- pozyskanie wozu strażackiego.

Ponadto osoby biorące udział w badaniu ankietowym zostały poproszone o wskazanie obszarów konsultacji społecznych, które byłyby najbardziej potrzebne. 69,2% respondentów uważa, że konsultacje społeczne powinny dotyczyć inwestycji gminnych. 56,4% odpowiadających wskazało infrastrukturę drogową, a 49,6% zagospodarowanie przestrzenne.

Jako ostatnie zadano pytanie dotyczące tego, jakich priorytetowych działań oraz inwestycji w najbliższym czasie powinien podjąć się samorząd. Odpowiedzi uczestników badania są następujące:

- infrastruktura drogową,
- stworzenie nowych miejsc pracy,
- place zabaw dla dzieci,
- żłobek,
- zieleń miejska,
- remonty kamienic,
- doposażenie szkół,
- ochrona środowiska,
- infrastruktura kanalizacyjna,
- promocja Gminy,
- estetyka miejsc publicznych,
- poprawa bezpieczeństwa mieszkańców,
- oświetlenie,
- ścieżki rowerowe,
- infrastruktura mieszkaniowa.

6. Analiza SWOT/TOWS

Analiza SWOT jest jedną z najczęściej stosowanych metod analizy strategicznej, bazującej na diagnozie stanu obecnego SWOT to skrót pierwszych liter angielskich słów:

- strenghts – mocne strony,
- weakness – słabe strony,
- opportunities – szanse,
- threats – zagrożenia.

Analiza ta stanowi pomoc przy dokonywaniu oceny zasobów i otoczenia diagnozowanej jednostki samorządu terytorialnego oraz określaniu priorytetów jej rozwoju.

Tabela przedstawia analizę SWOT całościowej sytuacji Gminy Trzebiatów w zakresie społecznym, gospodarczym oraz przestrzennym.

Tabela 44 Analiza SWOT Gminy Trzebiatów

ANALIZA SWOT	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ▪ szeroka oferta placówek wychowania przedszkolnego, ▪ rozbudowana oferta edukacji na poziomie podstawowym (w tym dostęp do oddziałów integracyjnych), ▪ atrakcyjna oferta sportowa, ▪ walory turystyczne gminy, ▪ dostęp do różnorodnych form aktywnego spędzania czasu wolnego, ▪ liczna baza turystyczna, ▪ duża liczba obiektów zabytkowych, ▪ spadek liczby rodzin objętych pomocą społeczną, ▪ aktualne programy społeczne, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ negatywne procesy demograficzne, ▪ niski poziom współczynnika skolaryzacji brutto, ▪ średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty na niskim poziomie, ▪ ograniczony dostęp do opieki specjalistycznej, ▪ brak funkcjonowania żłobka, klubu dziecięcego ani punktu opieki dziennej, ▪ mała frekwencja wyborcza w wyborach samorządowych 2018, ▪ przewaga liczby kobiet bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych, ▪ spadek zatrudnienia w latach 2017-2020,

ANALIZA SWOT	
<ul style="list-style-type: none"> dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej oraz usług farmaceutycznych, duża liczba organizacji pozarządowych, duża liczba jednostek odpowiedzialnych za bezpieczeństwo publiczne, wzrost liczby przedsiębiorstwa działających na terenie Gminy, lokalizacja dużego podmiotu gospodarczego na obszarze Gminy, spadek bezrobocia, 90% powierzchni gruntów ornych stanowią gleby dość dobrej jakości, występowanie form ochrony przyrody, przebieg dróg wojewódzkich, rozwinięta sieć dróg gminnych i powiatowych, wzrost liczby budynków mieszkalnych i mieszkań na terenie Gminy, wysoki stopień zwodociągowania Gminy, funkcjonowanie punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, wzrost dochodów budżetowych, dodatnie saldo budżetowe (z wyjątkiem 2019 r.) 	<ul style="list-style-type: none"> zły stan techniczny infrastruktury drogowej, występowanie wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy, wzrost wydatków budżetowych
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> rozbudowana oferta sportowa i rekreacyjna, walory turystyczne. rozwój popytu na usługi turystyczne, utworzenie żłobka na terenie Gminy, wzrost atrakcyjności osadniczej Gminy, 	<ul style="list-style-type: none"> migracje ludzi młodych i wykształconych, pogłębianie się zjawiska starzenia się społeczeństwa, wzrost kosztów opieki zdrowotnej, utrudniony dostęp do lekarzy specjalistów, następstwa spowodowane pandemią

ANALIZA SWOT

<ul style="list-style-type: none"> ▪ dalszy spadek bezrobocia, ▪ dostęp do morza, ▪ tereny inwestycyjne, ▪ zewnętrzne źródła finansowania, w tym nowa perspektywa finansowania na lata 2021-2027. 	<p>koronawirusa,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ następstwa związane z konfliktem zbrojnym na Ukrainie, ▪ postępujące inflacja, ▪ występowanie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi ze strony rzek oraz morza, ▪ wysokie koszty utrzymania i remontów obiektów zabytkowych spowodowane nadzorem konserwatorskim.
---	--

Źródło: opracowanie własne

Tabela 45 Analiza SWOT – podsumowanie – najistotniejsze czynniki

ANALIZA SWOT			
Mocne strony	Waga	Słabe strony	Waga
Walory turystyczne Gminy oraz liczna baza turystyczna	0,5	Negatywne procesy demograficzne	0,5
Atrakcyjna oferta sportowa oraz dostęp do różnorodnych form aktywnego spędzania czasu wolnego	0,4	Zły stan infrastruktury drogowej	0,3
Przebieg dróg wojewódzkich i rozwinięta sieć dróg gminnych i powiatowych	0,3	Brak funkcjonowania żłobka, klubu dziecięcego ani punktu opieki dziennej	0,2
Szanse	Waga	Zagrożenia	Waga
Rozwój popytu na usługi turystyczne	0,5	Pogłębianie się zjawiska starzenia się społeczeństwa	0,4
Zewnętrzne źródła finansowania, w tym nowa perspektywa finansowa na lata 2021-2027	0,4	Postępująca inflacja	0,3
Utworzenie żłobka na terenie Gminy	0,2	Migracje ludzi młodych i wykształconych	0,2

Źródło: opracowanie własne

ANALIZA SWOT/TOWS

Metoda SWOT/TOWS to sposób na określenie głównych kierunków strategicznych dla organizacji z wykorzystaniem jej mocnych i słabych stron oraz obecnych w otoczeniu szans i zagrożeń. Procedura stosowania tej metody zakłada przede wszystkim ocenę siły powiązań pomiędzy poszczególnymi czynnikami wewnętrznymi i zewnętrznymi z uwzględnieniem ich wag. Im większa siła powiązań i wyższa waga danego czynnika tym większe prawdopodobieństwo, że wpłynie on na rozwój Gminy Trzebiatów.

Procedura określenia siły powiązań między poszczególnymi mocnymi, słabymi stronami, szansami i zagrożeniami (czyli właśnie analiza TOWS/SWOT) została przeprowadzona

w następujący sposób. W pierwszej kolejności sporządzono 8 macierzy relacji pomiędzy zdiagnozowanymi czynnikami rozwoju. Przy tworzeniu każdej z nich ważne były następujące pytania:

1. Czy mocna strona pozwala wykorzystać szansę?
2. Czy mocna strona pozwala ograniczyć zagrożenie?
3. Czy słaba strona ogranicza możliwość wykorzystania szansy?
4. Czy słaba strona potęguje zagrożenie?
5. Czy szansa wzmacnia silną stronę?
6. Czy szansa pozwala zniwelować słabą stronę?
7. Czy zagrożenie niweluje silną stronę?
8. Czy zagrożenie wzmacnia słabą stronę?

Powiązania między czynnikami można wykazywać z wykorzystaniem systemu zerojedynkowego – 0 (odpowiedź negatywna) oznacza brak powiązania, a 1 (odpowiedź pozytywna) oznacza istnienie powiązania. Zestawienie ze sobą szans i zagrożeń mocnymi i słabymi stronami, umożliwia określenie dalszych kierunków rozwoju i rodzaju strategii, jaką powinno się wybrać dla Gminy.

Po stworzeniu 8 szczegółowych macierzy, podsumowano wyniki w formie tabeli syntetycznej, uwzględniającej siłę powiązań i nadane wcześniej wagi poszczególnych czynników wewnętrznych i zewnętrznych. W ten sposób określono optymalny wariant strategiczny w ramach czterech możliwości:

1. **Strategia ofensywna** (najwyższa korelacja ważona między mocnymi stronami i szansami) – cechuje gminy, które stawiają przede wszystkim na wykorzystanie mocnych stron i nadarzających się szans. Za pomocą swoich atutów wykorzystują one szanse rozwoju, a z kolei nadarzające się okazje przekładają na dalsze wzmocnienie atutów.
2. **Strategia konkurencyjna** (najwyższa korelacja ważona między słabymi stronami i szansami) – cechuje gminy, które nastawiają się na wykorzystywanie nadarzających się szans do eliminowania słabych stron i zamieniania ich w atuty.

3. **Strategia konserwatywna** (najwyższa korelacja ważona między mocnymi stronami i zagrożeniami) – cechuje gminy, które planują maksymalnie wykorzystać mocne strony przy jednoczesnym zmniejszaniu znaczenia dla rozwoju nadchodzących zagrożeń.
4. **Strategia defensywna** (najwyższa korelacja ważona między słabymi stronami i zagrożeniami) – cechuje jednostki, które bronią się przed kryzysem, eliminując słabe strony i przeciwstawiając się zagrożeniom.

Kolejne tabele przedstawiają macierze relacji pomiędzy zdiagnozowanymi czynnikami rozwoju opracowane dla Gminy Trzebiatów.

Tabela 46 Czy mocna strona pozwala wykorzystać szansę? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0 – brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie)

Mocna strona/szansa	Waga mocnej strony		Rozwój popytu na usługi turystyczne	Źródła finansowania, w tym nowa perspektywa finansowa na lata 2021-2027	Utworzenie żłobka na terenie Gminy	Suma oddziaływania	Ważona suma oddziaływania
Walory turystyczne Gminy oraz liczna baza turystyczna	0,5	Siła oddziaływania	1	1	0	2	
		Ważona siła oddziaływania	0,5	0,5	0		1
Atrakcyjna oferta sportowa oraz dostęp do różnorodnych form aktywnego spędzania czasu wolnego	0,4	Siła oddziaływania	1	1	0	2	
		Ważona siła oddziaływania	0,4	0,4	0		0,8
Przebieg dróg wojewódzkich i rozwinęta sieć dróg gminnych i powiatowych	0,3	Siła oddziaływania	1	1	0	2	
		Ważona siła oddziaływania	0,3	0,3	0		0,6
Łączna suma interakcji						6	
Łączna siła interakcji							2,4

Źródło: opracowanie własne

Tabela 47 Czy mocna strona pozwala ograniczyć zagrożenie? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0- brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie)

Mocna strona/zagrożenie	Waga mocnej strony		Pogłębianie się zjawiska starzenia się społeczeństwa	Postępująca inflacja	Migracje ludzi młodych i wykształconych	Suma oddziaływania	Ważona suma oddziaływania
Walory turystyczne Gminy oraz liczna baza turystyczna	0,5	Siła oddziaływania	1	0	1	2	
		Ważona siła oddziaływania	0,5	0	0,5		1
Atrakcyjna oferta sportowa oraz dostęp do różnorodnych form aktywnego spędzania czasu wolnego	0,4	Siła oddziaływania	1	0	1	2	
		Ważona siła oddziaływania	0,4	0	0,4		0,8
Przebieg dróg wojewódzkich i rozwinięta sieć dróg gminnych i powiatowych	0,3	Siła oddziaływania	0	0	1	1	
		Ważona siła oddziaływania	0	0	0,3		0,3
Łączna suma interakcji						5	
Łączna siła interakcji							2,1

Źródło: opracowanie własne

Tabela 48 Czy słaba strona ogranicza możliwości wykorzystania szansy? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0 – brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie)

Słaba strona/szansa	Waga słabej strony		Rozwój popytu na usługi turystyczne	Źródła finansowania, w tym nowa perspektywa finansowa na lata 2021-2027	Utworzenie żłobka na terenie Gminy	Suma oddziaływania	Ważona suma oddziaływania
Negatywne procesy demograficzne	0,5	Siła oddziaływania	0	0	1	1	
		Ważona siła oddziaływania	0	0	0,5		0,5
Zły stan techniczny infrastruktury drogowej	0,3	Siła oddziaływania	1	0	0	1	
		Ważona siła oddziaływania	0,3	0	0		0,3
Brak funkcjonowania żłobka, klubu dziecięcego ani punktu opieki dziennej	0,2	Siła oddziaływania	0	0	0	0	
		Ważona siła oddziaływania	0	0	0		0
Łączna suma interakcji						2	
Łączna siła interakcji							0,8

Źródło: opracowanie własne

Tabela 49 Czy słaba strona potęguje zagrożenia? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0- brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie)

Słaba strona/zagrożenie	Waga słabej strony	Pogłębianie się zjawiska starzenia się społeczeństwa	Postępująca inflacja	Migracje ludzi młodych i wykształconych	Suma oddziaływania	Ważona suma oddziaływania
Negatywne procesy demograficzne	0,5	Siła oddziaływania	1	0	1	2
		Ważona siła oddziaływania	0,5	0	0,5	1
Zły stan techniczny infrastruktury drogowej	0,3	Siła oddziaływania	0	0	1	1
		Ważona siła oddziaływania	0	0	0,3	0,3
Brak funkcjonowania żłobka, klubu dziecięcego ani punktu opieki dziennej	0,2	Siła oddziaływania	0	1	1	2
		Ważona siła oddziaływania	0	0,2	0,2	0,4
Łączna suma interakcji					5	
Łączna siła interakcji						1,7

Źródło: opracowanie własne

Tabela 50 Czy szansa wzmacnia silną stronę? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0- brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie)

Szansa/mocna strona	Waga szansy		Walory turystyczne Gminy oraz liczna baza turystyczna	Atrakcyjna oferta sportowa oraz dostęp do różnorodnych form aktywnego spędzania czasu wolnego	Przebieg dróg wojewódzkich i rozwinięta sieć dróg gminnych i powiatowych	Suma oddziaływania	Ważona suma oddziaływania
Rozwój popytu na usługi turystyczne	0,5	Siła oddziaływania	1	1	0	2	
		Ważona siła oddziaływania	0,5	0,5	0		1
Zewnętrzne źródła finansowania, w tym nowa perspektywa finansowa na lata 2021-2027	0,4	Siła oddziaływania	1	1	1	3	
		Ważona siła oddziaływania	0,4	0,4	0,4		1,2
Utworzenie żłobka na terenie Gminy	0,2	Siła oddziaływania	0	0	0	0	
		Ważona siła oddziaływania	0	0	0		0
Łączna suma interakcji						5	
Łączna siła interakcji							2,2

Źródło: opracowanie własne

Tabela 51 Czy szansa pozwala zniwelować słabą stronę? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0 – brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie

Szansa/słaba strona	Waga szansy		Negatywne procesy demograficzne	Zły stan techniczny infrastruktury drogowej	Brak funkcjonowania żłobka, klubu dziecięcego ani punktu opieki dziennej	Suma oddziaływania	Ważona suma oddziaływania
Rozwój popytu na usługi turystyczne	0,5	Siła oddziaływania	0	1	0	1	
		Ważona siła oddziaływania	0	0,5	0		0,5
Zewnętrzne źródła finansowania, w tym nowa perspektywa finansowa na lata 2021-2027	0,4	Siła oddziaływania	1	1	1	3	
		Ważona siła oddziaływania	0,4	0,4	0,4		1,2
Utworzenie żłobka na terenie Gminy	0,2	Siła oddziaływania	1	0	1	2	
		Ważona siła oddziaływania	0,2	0	0,2		0,4
Łączna suma interakcji						6	
Łączna siła interakcji							2,1

Źródło: opracowanie własne

Tabela 52 Czy zagrożenia niwelują silną stronę? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0 – brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie)

Zagrożenie/mocna strona	Waga zagrożenia		Walory turystyczne Gminy oraz liczna baza turystyczna	Atrakcyjna oferta sportowa oraz dostęp do różnorodnych form aktywnego spędzania czasu wolnego	Przebieg dróg wojewódzkich i rozwinięta sieć dróg gminnych i powiatowych	Suma oddziaływania	Ważona suma oddziaływania
Pogłębianie się zjawiska starzenia się społeczeństwa	0,4	Siła oddziaływania	0	0	0	0	
		Ważona siła oddziaływania	0	0	0		0
Postępująca inflacja	0,3	Siła oddziaływania	1	1	0	2	
		Ważona siła oddziaływania	0,3	0,3	0		0,6
Migracje ludzi młodych i wykształconych	0,2	Siła oddziaływania	0	0	0	0	
		Ważona siła oddziaływania	0	0	0		0
Łączna suma interakcji						2	
Łączna siła interakcji							0,6

Źródło: opracowanie własne

Tabela 53 Czy zagrożenie wzmacnia słabą stronę? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0 – brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie)

Zagrożenie/słaba strona	Waga zagrożenia		Negatywne procesy demograficzne	Zły stan techniczny infrastruktury drogowej	Brak funkcjonowania Żłobka, klubu dziecięcego ani punktu opieki dziennej	Suma oddziaływania	Ważona suma oddziaływania
Pogłębianie się zjawiska starzenia się społeczeństwa	0,4	Siła oddziaływania	1	0	0	1	
		Ważona siła oddziaływania	0,4	0	0		0,4
Postępująca inflacja	0,3	Siła oddziaływania	0	1	1	2	
		Ważona siła oddziaływania	0	0,3	0,3		0,6
Migracje ludzi młodych i wykształconych	0,2	Siła oddziaływania	1	0	0	1	
		Ważona siła oddziaływania	0,2	0	0		0,2
Łączna suma interakcji						4	
Łączna siła interakcji							1,2

Źródło: opracowanie własne

Tabela 54 Wyniki analizy SWOT/TOWS

Kombinacja	Wyniki analizy SWOT		Wyniki analizy TOWS		Zestawienie zbiorcze SWOT/TOWS	
	Suma interakcji	Ważona suma oddziaływań	Suma interakcji	Ważona suma oddziaływań	Suma interakcji	Ważona suma oddziaływań
Mocne strony/szanse	6	2,4	5	2,2	11	4,6
Mocne strony/zagrożenia	5	2,1	2	0,6	7	2,7
Słabe strony/szanse	2	0,8	6	2,1	8	2,9
Słabe strony/zagrożenia	5	1,7	4	1,2	9	2,9

Źródło: opracowanie własne

Tabela 55 Wyniki analizy SWOT/TOWS

	Szanse	Zagrożenia
Mocne strony	Suma interakcji – 11 Ważona suma interakcji – 4,6	Suma interakcji – 7 Ważona suma interakcji – 2,7
Słabe strony	Suma interakcji – 8 Ważona suma interakcji – 2,9	Suma interakcji – 9 Ważona suma interakcji – 2,9

Źródło: opracowanie własne

Z przeprowadzonej analizy wynika, że Gmina Trzebiatów, powinna zastosować strategię agresywną, która polega na maksymalnym wykorzystaniu mocnych stron, tj.:

- walory turystyczne i liczna baza turystyczna,
- atrakcyjna oferta sportowa i dostęp do różnorodnych form aktywnego spędzania czasu wolnego,
- przebieg dróg wojewódzkich i rozwinięta sieć dróg gminnych i powiatowych,

i zoptymalizowaniu szans, jakie występują w otoczeniu Gminy, tj.:

- rozwoju popytu na usługi turystyczne,
- zewnętrzne źródła finansowania, w tym nowa perspektywa finansowania na lata 2021-2027,
- utworzenie żłobka na terenie Gminy.

Spis tabel

Tabela 1 Stan ludności według płci w podziale na obszar miejski i wiejski w Gminie Trzebiatów w latach 2017-2021	6
Tabela 2 Stan ludności w Gminie Trzebiatów w odniesieniu do powiatu, województwa i kraju w latach 2017-2021	7
Tabela 3 Gęstość zaludnienia w Gminie Trzebiatów w odniesieniu do powiatu, województwa i kraju w latach 2017-2021	8
Tabela 4 Stan ludności w wieku przedprodukcyjnym w Gminie Trzebiatów w odniesieniu do obszaru miejskiego, obszaru wiejskiego, powiatu, województwa i kraju w latach 2017-2021	9
Tabela 5 Stan ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Trzebiatów w odniesieniu do obszaru miejskiego, obszaru wiejskiego, powiatu, województwa i kraju w latach 2017-2021	10
Tabela 6 Stan ludności w wieku poprodukcyjnym w Gminie Trzebiatów w odniesieniu do obszaru miejskiego, obszaru wiejskiego, powiatu, województwa i kraju w latach 2017-2021	12
Tabela 7 Przyrost naturalny w Gminie Trzebiatów w odniesieniu do obszaru miejskiego i wiejskiego w latach 2017-2021	14
Tabela 8 Przyrost naturalny na 1000 ludności w Gminie Trzebiatów w odniesieniu do powiatu, województwa i kraju w latach 2017-2021	15
Tabela 9 Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych w Gminie Trzebiatów w latach 2017-2021	16
Tabela 10 Stan zameldowań i wymeldowań w Gminie Trzebiatów w latach 2017-2021 ...	17
Tabela 11 Opieka nad dziećmi w wieku przedszkolnym w Gminie Trzebiatów w latach 2017-2021	19
Tabela 12 Szkoły podstawowe funkcjonujące na terenie Gminy Trzebiatów w latach 2017-2021	20
Tabela 13 Współczynnik skolaryzacji brutto dla szkół podstawowych w Gminie Trzebiatów w odniesieniu do powiatu, województwa i kraju w latach 2017-2021	21

Tabela 14 Wyniki egzaminu ósmoklasisty w Gminie Trzebiatów w odniesieniu do powiatu, województwa i kraju w latach 2019-2022	22
Tabela 15 Zasoby biblioteczne Biblioteki Publicznej w Gminie Trzebiatów w latach 2017-2021	24
Tabela 16 Liczba rodzin objętych pomocą społeczną w Gminie Trzebiatów w latach 2018-2021	34
Tabela 17 Główne powody przyznawania pomocy finansowej gospodarstwom domowym przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzebiatowie w latach 2018-2021	34
Tabela 18 Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych w Gminie Trzebiatów w latach 2018-2021	35
Tabela 19 Poradnie i porady lekarskie w Gminie Trzebiatów w latach 2017-2021	38
Tabela 20 Wybory samorządowe 2018 r. – organy wykonawcze gmin	43
Tabela 21 Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Gminie Trzebiatów w odniesieniu do obszaru miejskiego oraz wiejskiego w latach 2016-2021	47
Tabela 22 Liczba podmiotów gospodarczych, według klas wielkości, zarejestrowanych w Gminie Trzebiatów w latach 2017-2021	48
Tabela 23 Liczba podmiotów gospodarczych w sektorze publicznym i prywatnym w Gminie Trzebiatów w latach 2017-2021	48
Tabela 24 Liczba podmiotów gospodarczych według sekcji PKD 2007 w Gminie Trzebiatów w latach 2017-2021	50
Tabela 25 Pracujący na terenie Gminy Trzebiatów w latach 2017-2021	52
Tabela 26 Pracujący na 1000 ludności w Gminie Trzebiatów w odniesieniu do powiatu, województwa i kraju w latach 2017-2021	53
Tabela 27 Bezrobotni zarejestrowani w urzędach pracy na terenie Gminy Trzebiatów w odniesieniu do powiatu, województwa i kraju w latach 2017-2022	54
Tabela 28 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Trzebiatów w odniesieniu do powiatu, województwa i kraju w latach 2017-2021	56
Tabela 29 Przystanki komunikacyjne, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Trzebiatów	69

Tabela 30 Budynki mieszkalne w Gminie Trzebiatów w odniesieniu do obszaru miejskiego, obszaru wiejskiego, powiatu, województwa i kraju w latach 2017-2021	71
Tabela 31 Mieszkania w Gminie Trzebiatów w odniesieniu do obszaru miejskiego, obszaru wiejskiego, powiatu, województwa i kraju w latach 2017-2021	72
Tabela 32 Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w Gminie Trzebiatów w odniesieniu do obszaru miejskiego, obszaru wiejskiego, powiatu, województwa i kraju w latach 2017-2021	73
Tabela 33 Infrastruktura wodociągowa na obszarze Gminy Trzebiatów w porównaniu do obszaru miejskiego, obszaru wiejskiego, powiatu, województwa i kraju w latach 2017-2021	74
Tabela 34 Liczba przyłączy wodociągowych prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego mieszkania na terenie Gminy Trzebiatów w latach 2017-2021	75
Tabela 35 Infrastruktura kanalizacyjna na obszarze Gminy Trzebiatów w porównaniu do obszaru miejskiego, obszaru wiejskiego, powiatu, województwa i kraju w latach 2017-2021	76
Tabela 36 Liczba przyłączy kanalizacyjnych prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego mieszkania na terenie Gminy Trzebiatów w latach 2017-2021	76
Tabela 37 Liczba zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków zlokalizowanych na terenie Gminy Trzebiatów w latach 2017-2021	77
Tabela 38 Infrastruktura gazowa na obszarze Gminy Trzebiatów w porównaniu do obszaru miejskiego, obszaru wiejskiego, powiatu, województwa i kraju w latach 2017-2021	78
Tabela 39 Liczba odpadów w Gminie Trzebiatów w latach 2017-2021	79
Tabela 40 Analiza dochodów Gminy Trzebiatów w latach 2017-2021	81
Tabela 41 Analiza wydatków Gminy Trzebiatów w latach 2017-2021	82
Tabela 42 Nadwyżka operacyjna w Gminie Trzebiatów w latach 2017-2021	83
Tabela 43 Wynik budżetu w Gminie Trzebiatów w latach 2017-2021	84
Tabela 44 Analiza SWOT Gminy Trzebiatów	94
Tabela 45 Analiza SWOT – podsumowanie – najistotniejsze czynniki	97
Tabela 46 Czy mocna strona pozwala wykorzystać szansę? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0 – brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie)	100

Tabela 47 Czy mocna strona pozwala ograniczyć zagrożenie? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0- brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie)	101
Tabela 48 Czy słaba strona ogranicza możliwości wykorzystania szansy? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0 – brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie)	102
Tabela 49 Czy słaba strona potęguje zagrożenia? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0- brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie)	103
Tabela 50 Czy szansa wzmacnia silną stronę? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0- brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie)	104
Tabela 51 Czy szansa pozwala zniwelować słabą stronę? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0 – brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie)	105
Tabela 52 Czy zagrożenia niwelują silną stronę? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0 – brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie)	106
Tabela 53 Czy zagrożenie wzmacnia słabą stronę? (schemat powiązań czynników, gdzie: 0 – brak oddziaływania, 1 – występuje oddziaływanie)	107
Tabela 54 Wyniki analizy SWOT/TOWS	108
Tabela 55 Wyniki analizy SWOT/TOWS	108

Spis wykresów

Wykres 1 Struktura respondentów według wieku	86
Wykres 2 Struktura respondentów według wykształcenia	87
Wykres 3 Sytuacja zawodowa respondentów	88
Wykres 4 Struktura respondentów według okres zamieszkania na terenie Gminy	88
Wykres 5 Łatwość znalezienia pracy na terenie Gminy Trzebiatów	90
Wykres 6 Uczestnictwo w wydarzeniach organizowanych przez Gminę Trzebiatów	91
Wykres 7 Wpływ mieszkańców na decyzje podejmowane przez władze Gminy Trzebiatów	92

Spis map

Mapa 1 Lokalizacja Gminy Trzebiatów na mapach powiatu i województwa.....	61
Mapa 2 Lokalizacja Gminy Trzebiatów na mapie kraju.....	62
Mapa 3 Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obowiązujące w Gminie Trzebiatów.....	63

Spis zdjęć

Zdjęcie 1 Port Morski Mrzeżyno.....	29
Zdjęcie 2 Stare Miasto w Trzebiatowie	31
Zdjęcie 3 Ratusz Miejskie w Trzebiatowie	32